

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Nepeněžitá plnění a jejich vymáhání v exekčním
řízení**

Plzeň, 2020

Kateřina Spáčilová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ
Katedra občanského práva

Studijní program právo a právní věda

Studijní obor Právo

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Nepeněžitá plnění a jejich vymáhání v exekučním
řízení**

Zpracoval: Kateřina Spáčilová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina SPÁČILOVÁ**
Osobní číslo: **R15M0279P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Nepeněžitá plnění a jejich vymáhání v exekučním řízení**
Zadávací katedra: **Katedra občanského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Nepeněžitá plnění obecně
3. Exekuce vyklizením
4. Exekuce odebráním věci
5. Exekuce rozdělením společné věci
6. Exekuce provedením prací a výkonů
7. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.**
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Datum zadání diplomové práce: **30. ledna 2019**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2020**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
pověřená osoba

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci s názvem „*Nepeněžitá plnění a jejich vymáhání v exekčním řízení*“ vypracovala zcela samostatně za použití pouze uvedených zdrojů v souladu s pravidly odborné vědecké práce.

Plzeň, duben 2020

.....

Kateřina Spáčilová

Poděkování

Chtěla bych vyjádřit své poděkování Mgr. Miroslavu Hromadovi, Ph.D., vedoucímu své diplomové práce, za jeho metodické vedení, cenné rady a připomínky, jichž se mi dostalo při zpracovávání diplomové práce.

Seznam použitých zkratk

EŘ - Zákon č. 120/2001 Sb. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů

ET - Vyhláška č. 330/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem

IZ - Zákon č. 182/2006 Sb. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

JednŘ - Vyhláška č. 37/1992 Sb. Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

MajČR - Zákon č. 219/2000 Sb. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

NotŘ - Zákon č. 358/1992 Sb. Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

OSŘ - Zákon č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád

OZ - Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník

ProvVyhl - Vyhláška č. 418/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o postupech při výkonu exekuční a další činnosti

PZ - Zákon č. 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích

RozŘ - Zákon č. 216/1994 Sb. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

SpŘ - Zákon č. 500/2004 Sb. Zákon správní řád

Starý OZ - Zákon č. 40/1964 Sb. Občanský zákoník (ve znění účinném do 31.12.2013)

TZ - Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník

ZoP - Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky

Obsah

1 Úvod	1
2 Nepeněžitá plnění obecně	3
2.1 Náklady	4
2.2 Nepeněžitá plnění a insolvence	6
3 Exekuce vyklizením	8
3.1 Průběh exekuce vyklizením.....	13
3.1.1 Vyklizení bez náhrady	15
3.1.2 Vyklizení s náhradou	19
3.2 Náklady	24
3.3 Vyklizení a insolvence	25
4 Exekuce odebráním věci.....	26
4.1 Průběh exekuce odebráním věci.....	28
4.1.1 Výzva k odevzdání věci.....	32
4.1.2 Náhradní opatření věci.....	34
4.2. Náklady	37
4.3 Odebrání věci a insolvence.....	37
5 Exekuce rozdělením společné věci	39
5.1 Prodej věci a rozdělení výtěžku.....	40
5.1.1 Prodej nemovité věci	41
5.1.2 Prodej movité věci.....	45
5.2 Reálné rozdělení věci podle podílů.....	47
5.3 Náklady	49
5.4 Rozdělení společné věci a insolvence.....	49
6 Exekuce provedením prací a výkonů	51
6.1 Provedení prací a výkonů – zastupitelné plnění	54
6.2 Provedení prací a výkonů – nezastupitelné plnění	58
6.3 Obnovení předešlého stavu	60

6.4 Náklady	62
6.5 Provedení prací a výkonů a insolvence.....	63
7 Závěr.....	64
Resumé	66
Seznam použitých zdrojů.....	67
Knižní publikace.....	67
Odborné články	67
Právní předpisy.....	67
Judikatura	69
Ostatní.....	70
Přílohy	71
1 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce vyklizením	71
2 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce odebráním věci.....	73
3 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce postizením jiných majetkových práv (vydání nebo dodání movitých věcí).....	75
4 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (prodej společné nemovité věci).....	77
5 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (prodej společné movité věci)	79
6 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (rozdělení společné věci jinak než prodejem).....	81
7 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce provedením prací a výkonů (provedení práce, kterou může vykonat někdo jiný než povinný)	83
8 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce provedením prací a výkonů (nezastupitelné jednání)	85
9 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce obnovením předešlého stavu	87

1 Úvod

Tématem této diplomové práce je „Nepeněžitá plnění a jejich vymáhání v exekučním řízení.“ Exekuce jsou v dnešní době jistě velmi diskutovaným tématem, avšak v převážné většině případů se jedná o vymáhání peněžitého plnění. Právě vymáhání peněžitého plnění má vcelku bohatou právní úpravu a judikaturu, oproti tomu vymáhání nepeněžitého plnění už taková pozornost našimi zákonodárci věnována není. Přestože vymáhání nepeněžitého plnění v rámci exekučního řízení je upraveno v exekučním řádu jako *lex specialis*, občanském soudním řádu jako *lex generalis* a dalšími prováděcími vyhláškami, tato úprava čítá pouze několik paragrafů, které nemohou v žádném případě obsáhnout vše, co se při provádění takové exekuce může stát.

Téma diplomové práce jsem si vybrala především z důvodu, že od roku 2012 pracuji na exekutorských úřadech a převážnou dobu jsem se věnovala mobiliárním exekucím a nepeněžitým plněním. Při provádění exekucí na nepeněžitá plnění jsem si sama povšimla velmi nedostatečné právní úpravy těchto způsobů provedení exekuce a mám za to, že nelze provést exekuci správně ve všech ohledech, vychází-li soudní exekutor či jeho zaměstnanec pouze ze zákonné úpravy. Celý postup exekucí na nepeněžitá plnění je roztržštěn v právních předpisech, judikatuře, ale také v odborné literatuře, která vychází ze zažitých zásad a praxe.

Postup při exekucích na nepeněžitá plnění se chci pokusit v této práci sjednotit a rozšířit tak povědomost společnosti, resp. potencialních oprávněných, o vymáhání nepeněžitého plnění, tedy povědomost o možnosti vymáhat a realizovat svá vlastnická a další práva prostřednictvím soudních exekutorů. Také by tato práce mohla sloužit mnoha mým kolegům vykonavatelům při řešení neočekávaných situací při provádění exekucí.

V práci budu vycházet z právních předpisů, soudní judikatury, odborné literatury v podobě monografií, komentářů a článků, ale také ze své vlastní praxe a praxe dalších osob, které se na provádění exekucí na nepeněžitá plnění podílejí.

V úvodní kapitole vysvětlím, co vlastně nepeněžitá plnění je a v každé další kapitole se budu zabývat vždy jedním ze způsobů provedení exekuce na

nepeněžitě plnění. V těchto kapitolách nastíním, v jakých případech a za jakých podmínek je vlastně možné takovou exekuci nařídit a provést a popíšu průběh exekuce včetně zvláštních situací, které mohou v průběhu provádění nastat. K jednotlivým způsobům provedení také uvedu, jaké náklady s provedením těchto exekucí souvisí, neboť právě od výše nákladů exekuce se bude patrně často odvíjet rozhodnutí věřitele, zda se bude svých práv prostřednictvím soudního exekutora domáhat. V každé kapitole se také budu zabývat souběhem exekuce na nepeněžitě plnění a insolvenčního řízení, tedy tím zda je vůbec možné exekuci na nepeněžitě plnění nařídit a provést v případě zahájení insolvenčního řízení proti povinnému.

Diplomová práce vychází z právního stavu k 31. 03. 2020.

2 Nepeněžitá plnění obecně

Exekuce je nucený výkon exekučního titulu a spočívá ve vymožení peněžité částky či jiné povinnosti.

Vymáhání nepeněžitého plnění je způsob exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky. Exekuci na nepeněžitá plnění lze provést způsoby taxativně vyjmenovanými v § 59 odst. 2 EŘ - vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci nebo provedením prací a výkonů. Při vymáhání nepeněžitého plnění v exekuci postupuje soudní exekutor přiměřeně podle OSŘ (§ 73 EŘ). Drobné odchylky se týkají jen provedení prací a výkonů (§ 72 EŘ). Z uvedeného vyplývá, že soudní exekutor postupuje při vymáhání nepeněžitého plnění dle obecného právního předpisu, kterým je občanský soudní řád; pouze v případě exekuce provedením prací a výkonů se řídí speciální úpravou dle § 72 exekučního řádu.

Ustanovení § 72 EŘ upravuje a rozděluje nepeněžitá plnění v části provedení prací a výkonů na zastupitelné (odst. 1) a nezastupitelné (odst. 2). Zastupitelným je plnění, které může za povinného vykonat někdo jiný, jako například odstranění stavby. Nezastupitelným je pak plnění, které musí povinný vykonat osobně – něčeho se zdržet, něco strpět. Často se jedná o omluvu, zdržení se užívání pozemku nebo jiné nemovité věci apod. V těchto nezastupitelných případech jsou povinnému v případě nesplnění povinnosti ukládány pokuty.

Způsob provedení se posuzuje dle povahy uložené povinnosti. Oprávněný nemá možnost ani povinnost volit jej a uvést jej v exekučním návrhu. Pokud tak oprávněný učiní nebo tak učiní nesprávně, soud nařídí exekuci správným způsobem.¹

Přestože jsou nepeněžitá plnění upravena především v OSŘ, v exekuci vykonávané soudním exekutorem se nevydává usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, ale exekuční příkaz, kterým exekutor určí konkrétní způsob provedení exekuce. Exekuční příkaz vyhotoví exekutor s použitím vzorů uvedených v příloze ProvVyhl (viz přílohy 1-9).

¹ Winterová, A., Macková, A. a kolektiv. Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018, s. 152

V souvislosti s exekucemi na nepeněžitě plnění je ještě nutné zmínit ust. § 351a OSŘ, které upravuje povinnosti povinného při obnovení předešlého stavu. Nejde o samostatný způsob provedení exekuce, ale tato úprava vhodným způsobem doplňuje exekuce nepeněžitěho charakteru. Uvedené ustanovení dává oprávněnému možnost, aby se opakovaně obrátil na soudního exekutora v případě, že povinný svým protiprávním jednáním změnil stav dosažený vynucením povinnosti.²

Každému výše uvedenému způsobu exekuce, na jinou povinnost než zaplacení peněžitě částky, odpovídá vždy pouze jeden specifický způsob exekuce. Není možné tak použít jiný alternativní způsob exekuce.³

V případě výkonu rozhodnutí, dává OSŘ soudu oprávnění, aby řízení zastavil sám, vlastním rozhodnutím. Soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti takové oprávnění nemá. Výjimkou jsou případy uvedené v § 55 odst. 4, 6 EŘ, tedy v případě, kdy dá oprávněný k zastavení exekuce souhlas nebo v případě, že oprávněný nesloží na výzvu exekutora přiměřenou zálohu na náklady exekuce. V druhém případě však soudní exekutor exekuci nezastaví, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu nebo je-li vymáháno výživné na nezletilé dítě.⁴ Vyzve-li soudní exekutor oprávněného k vyjádření, zda souhlasí se zastavením exekuce, lze využít i institut tzv. fikce souhlasu dle § 101 odst. 4 OSŘ.

2.1 Náklady

Přestože provedení exekuce směřuje primárně k vymožení jiné povinnosti než peněžitě, nelze opomenout náklady, které v souvislosti s nařízením a provedením exekuce vzniknou. Jedná se o odměnu exekutora za exekuci ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžitě částky, tj. odměnu za exekuci vyklizením, odměnu za exekuci odebráním věci, odměnu za exekuci rozdělením společné věci nebo odměnu za exekuci provedením prací a výkonů (§ 7- § 10 ET), a náhradu hotových výdajů, které jsou určeny buď paušální částkou dle § 13 odst.

² Soudní exekuce, Wolfová, J., Štika, M., M. Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 294

³ Soudní exekuce, Wolfová, J., Štika, M., 2016, op. cit. s. 295

⁴ Exekuci zastaví soudní exekutor také na pokyn exekučního soudu ve smyslu ust. § 43a odst. 6 EŘ, avšak tento postup se uplatní pouze ve fázi před pověřením exekutora k provedení exekuce.

1, 9 ET, nebo reálně a především účelně vynaložené hotové výdaje v plné výši dle § 13 odst. 2 ET. Tyto náklady jsou pak v rámci již nařízeného exekučního řízení vymáhány některým ze způsobů (i kombinací) uvedených v § 59 odst. 1 EŘ, jež platí pro vymáhání peněžitého plnění.

Pokud je exekuce nařízena i pro peněžité plnění, náleží soudnímu exekutorovi i odměna za exekuci ukládající zaplacení peněžité částky. Taková odměna se vypočte dle § 6 ET, nejméně však činí 2.000,- Kč.

Soudnímu exekutorovi vzniká nárok na hotové výdaje dle § 13 odst. 1, 9 ET, případně i na odměnu v minimální částce dle § 6 odst. 3 ET již vydáním pověření exekutora k provedení exekuce.⁵

Po soudním exekutorovi nelze spravedlivě požadovat, aby nesl náklady, které v souvislosti s provedením exekuce vzniknou. Často se jedná o velmi vysoké částky, především v případě odstranění staveb apod. Z tohoto důvodu má soudní exekutor právo požadovat po oprávněném přiměřenou zálohu na náklady exekuce (§ 90 odst. 3 EŘ). Spotřebovaná část zálohy se oprávněnému nevrací a stává se nákladem oprávněného (§ 87 odst. 2 EŘ). Výše zálohy je pak upravena v § 12 ET. V případě, že oprávněný nesloží přiměřenou zálohu na náklady exekuce, může soudní exekutor odmítnout provést požadovaný úkon ve smyslu ust. § 30 písm. b) EŘ, nebo může dle § 55 odst. 6 EŘ exekuci zastavit. O důsledcích nesložení zálohy na náklady exekuce musí být oprávněný řádně poučen.

V případě zastavení exekuce je také potřeba rozhodnout o nákladech exekuce. Dle § 89 EŘ hradí náklady exekuce a náklady účastníků ten, který zastavení zavinil. V případě zastavení exekuce ve fázi, kdy exekutor ještě nebyl pověřen k provedení exekuce či v případě odmítnutí nebo zamítnutí exekučního návrhu, náleží exekutorovi odměna ve výši 500,- Kč (§ 11 odst. 5 ET). Povinnost uhradit tuto odměnu má oprávněný, neboť jen oprávněný mohl podat vadný exekuční návrh nebo exekuční návrh vzít zpět. V případě zastavení exekuce v již probíhajícím řízení má soudní exekutor nárok na hotové výdaje v paušální částce nebo v plné výši. O těchto nákladech je pojednáno výše. Ve smyslu ust. § 11 odst. 2 EŘ má soudní exekutor dále nárok na minimální odměnu 2.000,- Kč, vymohl-li však již část pohledávky, náleží mu odměna dle § 6 ET (§ 11 odst. 3 ET). Vždy je

⁵ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12.09.2016, sp. zn. IV. ÚS 378/16

zapotřebí posoudit, který z účastníků zastavení exekuce zavinil a tomuto účastníkovi uložit povinnost náklady uhradit.

Oprávněný má v exekučním řízení také nárok na úhradu účelně vynaložených nákladů. Oprávněnému z pravidla již v souvislosti s podáním exekučního návrhu vzniknou náklady, a to i pokud není oprávněný zastoupen advokátem.⁶ Je-li oprávněný zastoupen advokátem, určí se náklady oprávněného dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Není-li oprávněný zastoupen, určí se náklady dle vyhlášky č. 254/2015 Sb. Vzniknou-li oprávněnému hotové výdaje, např. v souvislosti s účastí na jednání, poštovným apod. a chce-li tyto náklady uplatnit v exekučním řízení vůči povinnému, musí tyto náklady doložit soudnímu exekutorovi.

Oprávněnému mohou dále vzniknout náklady v souvislosti se složením zálohy na náklady exekuce. Spotřebuje-li exekutor na náklady exekuce, byť i část zálohy, stává se tato spotřebovaná část nákladem oprávněného. Soudní exekutor rozhodne o nákladech příkazem k úhradě nákladů exekuce a po právní moci je vymáhá některým ze způsobů (i kombinací) uvedených v § 59 odst. 1 EŘ.

2.2 Nepeněžitá plnění a insolvence

I při provádění exekuce na nepeněžitá plnění je nutné přihlížet k účinkům spojeným se zahájením insolvenčního řízení. Ust. § 109 odst. 1 písm. c) IZ stanoví, že výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze ji však provést. Současně dle ust. § 140e odst. 1 IZ v době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, nelze nařídit nebo zahájit výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty; to neplatí pro nařízení nebo zahájení výkonu rozhodnutí nebo exekuce na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle § 203 odst. 5 IZ. Je tedy nutné posoudit, zda

⁶ Vyhláška č. 254/2015 Sb. o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu

bude nařízením exekuce postižen majetek ve vlastnictví dlužníka (povinného), nebo i jiný majetek náležející do majetkové podstaty.

„Střet exekuce, v níž je vymáhána nepeněžitá povinnost, a insolvenčního řízení se od ostatních způsobů exekuce sloužících k vymožení peněžitě povinnosti značně liší. Taková exekuce totiž zásadně nepostihuje majetkovou podstatu, uvažujeme-li pouze o samotné povinnosti, která je předmětem exekuce.“⁷

Insolvenční řízení tedy nemá vliv na zahájení či samotné provedení exekuce, ve které se vymáhá plnění nepeněžitě povahy, když samotná vykonávaná povinnost nepostihuje ani nezmenšuje majetkovou podstatu dlužníka (povinného).⁸

Pokud však vzniknou v souvislosti s prováděním exekuce na nepeněžitě plnění náklady, které již nelze do insolvenčního řízení dlužníka přihlásit, nezbyvá soudnímu exekutorovi než vyčkat na pravomocné ukončení insolvence a tyto náklady vymáhat až poté.⁹ Jedná se totiž o pohledávku, na kterou se případné osvobození od placení dosud neuhrazených pohledávek nevztahuje, když vznikla až po prohlášení úpadku. Současně se nejedná o pohledávku za majetkovou podstatou, kdy tyto pohledávky jsou taxativně vymezeny v ust. § 168 IZ.

K jednotlivým způsobům provedení za trvání účinků insolvenčního řízení blíže v následujících kapitolách.

⁷ KUBIZŇÁK, Jakub. Exekuce na nepeněžitá plnění a insolvenční řízení. Komorní listy. 2014, č. 4, s. 20-23

⁸ KUBIZŇÁK, Jakub., 2014, op. cit. s. 20-23

⁹ Soudnímu exekutorovi vzniká nárok na hotové výdaje dle § 13 odst. 1 ET, případně i na odměnu v minimální částce dle § 6 odst. 3 ET již vydáním pověření k provedení exekuce (viz Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12.09.2016, sp. zn. IV. ÚS 378/16

3 Exekuce vyklizením

Exekucí vyklizením se provádí ty exekuční tituly, které ukládají povinnému povinnost vyklidit nemovitou věc nebo její část. Již samotný název vypovídá, že cílem vyklizení je odstranit z vyklizovaného prostoru movité věci, zajistit, aby povinný, příp. další osoby, opustil příslušný prostor a předat jej oprávněnému.

Vyklizovaným prostorem se ve smyslu ust. § 340 odst. 1 OSŘ rozumí nemovitá věc, stavba, byt nebo místnost. V určitých případech může být předmětem vyklizení i věc movitá, a to dočasná stavba, která není podle § 506 odst. 1 OZ součástí pozemku, i když je zapuštěna v pozemku nebo upevněna ve zdech, a dále i stavba, která není spojena se zemí pevným základem (např. mobilní pracovní buňky, přenosné garáže).¹⁰

Občanský zákoník hovoří v ust. § 1040 - § 1044 o právu vlastníka a držitele věci domáhat se jejího vydání, čímž je myšleno jak věci movité, tak nemovité. Ve smyslu práva procesního však bude vydání věci nemovité znamenat její vyklizení dle § 340 a násl. OSŘ. Výrok ukládající povinnému povinnost „vydat“ nemovitou věc však nelze považovat za vykonatelný, pokud nebyl splněn dobrovolně.¹¹ Vykonatelným by takový výrok byl pouze v restitučních souvislostech, kde žaloba na vydání věci vede k restituci vlastnického práva k této věci. „Právo na vydání věci (§ 126 obč. zák.) se - jde-li o nemovitost - realizuje v soudním řízení, ve kterém není uplatňován nárok podle zvláštního ("restitučního") předpisu, žalobou o vyklizení nemovitosti.“¹²

Občanský soudní řád rozlišuje dva druhy vyklizení, a to vyklizení bez náhrady (§ 340 - § 342 OSŘ) a vyklizení s náhradou (§ 343 - § 344 OSŘ). S účinností nového občanského zákoníku, tj. od 1.1.2014, byla z OSŘ vypuštěna ustanovení upravující vyklizení s náhradou (§ 343 a § 344), neboť nový občanský zákoník již nepočítá při skončení nájmu se zajištěním bytové náhrady pro nájemce. Tato změna byla v OSŘ provedena novelou č. 293/2013 Sb. Vzhledem

¹⁰ LEVÝ, Jiří. § 340 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta. Občanský soudní řád. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 1515

¹¹ Tripes, A.: Exekuce v soudní praxi. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001, xv, s. 538

¹² Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 11. 1998, sp. zn. 3 Cdon 385/96

ke skutečnosti, že ve vykonávacím řízení se vykonávají i exekuční tituly aplikující starou právní úpravu, vykonávají se rozhodnutí, ukládající povinnému povinnost k vyklizení bytu až po zajištění bytové náhrady nebo přístřeší, dle přechodných ustanovení novely, dle OSŘ ve znění účinném do 31.12.2013. K navrácení ust. § 343 a § 344 do OSŘ došlo novelou č. 296/2017 Sb. s účinností od 30.9.2017, a to proto, že i když OZ zajištění bytových náhrad nájemci po skončení nájmu výpovědí neupravuje, soud může při rozhodování o zrušení společného nájmu bytu manžely podle § 768 OZ přiznat náhradu za ztrátu práva (společného bydlení) i ve formě náhradního bydlení, tudíž scházela úprava k vykonání takových rozhodnutí.¹³

Ustanovení upravující vyklizení s náhradou byla v OSŘ zakotvena řadu let a v tomto ohledu je k dispozici rozsáhlá soudní judikatura. Je tedy paradoxem, že v dnešní době se v praxi vyklizení s náhradou již téměř nevykonává. Je tomu tak proto, že nejčastějším důvodem pro podání žaloby na vyklizení je skončení nájmu a rozhodování o těchto žalobách se již přes šest let řídí novým občanským zákoníkem.

Ve smyslu občanského soudního řádu se předpokládá, že vyklizení bude trvalé, neboť povinný obývá vyklizované prostory bez právního důvodu. Občanský zákoník však hovoří v ust. § 2260 a násl. i o vyklizení dočasném. Jedná se o případy, kdy je vyklizení bytu nájemcem nutné za účelem provedení úpravy, přestavby nebo jiné změny bytu.¹⁴

Rozsah vyklizení musí být stanoven již v exekučním titulu. Nalézací soud musí ve svém rozhodnutí přesně specifikovat prostory, které mají být předmětem vyklizení. Pokud by prostory nebyly v rozhodnutí dostatečně specifikovány, nemohl by být exekuční titul vykonatelný. Vykonatelnost však nelze rozhodnutí upřít jen proto, že neuvádí patro nebo podlaží, v němž se vyklizovaný prostor nachází, je-li tento prostor identifikován dostatečně určitě tak, aby jej při provedení exekuce nebylo možné zaměnit s jiným prostorem.¹⁵

Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o

¹³ LEVÝ, Jiří. § 343 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta, 2017, . op. cit. s. 1524

¹⁴ Winterová, A., Macková, A. a kolektiv., 2018, op. cit. s. 154

¹⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1236/97

vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí (§261a odst. 2 OSŘ). Pokud však lhůta k plnění absentuje v jiném exekučním titulu, než je soudní rozhodnutí, je to důvodem k zamítnutí exekučního návrhu. Absence lhůty k plnění sice neznamena automaticky nevykonatelnost všech ostatních exekučních titulů, neboť nevykonatelnost se netýká titulů, které lhůtu k plnění nemusely obsahovat podle obecně závazného předpisu, na jehož základě byly vydány, ve věcech vyklizení lze však brát v úvahu pouze tituly, které lhůtu k plnění obsahovat musí - rozhodnutí vydaná ve správním řízení (§ 68 odst. 2 SpŘ), notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti (§ 71a až 71c NotŘ), rozhodčí nálezy (§ 30 RozŘ).¹⁶ Byla-li rozhodnutím soudu povinnému uložena povinnost vyklidit byt po zajištění náhrady, lhůta ke splnění povinnosti počíná běžet až po zajištění vhodné náhrady.

I v exekučním návrhu musí být uveden přesný rozsah vyklizení. Oprávněný musí ve svém návrhu uvést, kterou nemovitou věc a v jakém rozsahu požaduje vyklidit, např. zda má být vyklizena jedna či více místností povinného.¹⁷

Již v úvodu této kapitoly je důležité uvést na pravou míru, které osoby mohou být z vyklizovaných prostor vykázány spolu s povinným. Ust. § 341 odst. 1 písm. b) EŘ stanoví, že z vyklizovaného prostoru budou vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného. Z uvedeného vyplývá, že exekuce se nevztahuje na osoby, které vyklizovaný prostor užívají na základě vlastního práva, které není odvozeno od práva povinného. Taková skutečnost může být zjištěna až v průběhu exekučního řízení či dokonce samotného vyklizení. Zdržují-li se tedy ve vyklizovaném prostoru další osoby, musí soudní exekutor zkoumat důvod, na jehož základě tyto osoby prostory užívají. Jedná-li se o důvod užívání odvozený od povinného, exekuce se vztahuje i na tyto osoby.

Třetí osoby, které tvrdí, že jejich užívací právo k vyklizovaným prostorům není odvozeno od povinného, mohou toto prokázat v rámci excindační žaloby proti oprávněnému podle § 267 OSŘ, neboť provedením exekuce vyklizením je postihováno jejich užívací právo.¹⁸ V případě úspěšnosti excindační žaloby, tedy prokáže-li třetí osoba, že její užívací právo předmětných prostor není odvozeno od práva povinného, je tato skutečnost důvodem k zastavení exekuce podle § 268

¹⁶ LEVÝ, Jiří. § 340 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1515

¹⁷ Soudní exekuce, Wolfová, J., Štika, M., 2016, op. cit. s. 295

¹⁸ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír. Výkon rozhodnutí v soudním řízení. Praha: Linde, 2004. s. 674; Usnesení nejvyššího soudu ČR ze dne 26.6.2003,č.j. 20 Cdo 763/2003

odst. 1 písm. f) OSŘ. Obdobný postup se uplatní i u věcí třetích osob, které se ve vyklizovaném prostoru nacházejí.¹⁹

Odborná literatura, která se však vztahuje k výkonu rozhodnutí, v této problematice hovoří o možnosti podání návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí vůči těmto osobám (věcem), avšak exekuční řád, jako zákon speciální, umožňuje podat návrh na zastavení exekuce pouze účastníkům řízení. Podá-li tedy třetí osoba návrh na částečné zastavení exekuce vyklizením, může soudní exekutor takové podání posoudit jako podnět k částečnému zastavení exekuce vyklizením, se kterým může oprávněný souhlasit ve smyslu ust. § 55 odst. 4 EŘ, případně, nesouhlasí-li oprávněný s tímto podnětem, předat podání třetí osoby k dalšímu postupu exekučnímu soudu. Exekuční soud pak může podání třetí osoby posoudit jako excindační žalobu, anebo jej vezme jako návrh na částečné zastavení exekuce podaný osobou, která k tomu není aktivně legitimována a návrh zamítne.

Povinnost vyklidit prostory dopadá i na osoby, které je užívají poté, co povinný odvolal souhlas s jejich užíváním a skutečnost, že povinný se již ve vyklizovaných prostorech nezdržuje, není důvodem pro zastavení exekuce.²⁰ Tak bude i v případě, kdy povinný předmětný prostor sice dobrovolně vyklidil, ale bude se zde zdržovat bývalá manželka povinného na základě jeho souhlasu.²¹ Vyklizení se bude vztahovat i na podnájemníka a jeho věci, neboť subjekt oprávněný z podnájmu není v přímém vztahu k pronajímateli, a proto má postavení toho, za umístění jehož věci ve vyklizovaném prostoru odpovídá nájemce (povinný).²²

Společný nájem bytu manžely je nedílný. U společného nájmu se nejedná o odvozené právo k bytu a manžel neužívá byt na základě práva druhého manžela. Tato zásada se uplatní již v nalézacím řízení. Je-li již v exekučním titulu uveden jen jeden z manželů, nemůže být takové rozhodnutí materiálně vykonatelné. Není tedy ani možné, aby byla nařízena exekuce směřující jen proti jednomu

¹⁹ KASÍKOVÁ, Martina. § 55 [Zastavení exekuce]. In: KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav. Exekuční řád. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 383; Komentář JUDr. Marie Vokřínkové (soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové) k § 267 OSŘ dostupný

na <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/13/13000/1/2?vtextu=zastaven%C3%AD%20exekuce%20po%20vylou%C4%8Den%C3%AD%20v%C4%9Bci#lema0>

²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 2012, sp. zn. 20 Cdo 4784/2010

²¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 20 Cdo 3054/2011

²² Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 7. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1713/98

z manželů. Exekučnímu návrhu, kterým by oprávněný požadoval nařízení exekuce jen proti jednomu z manželů, nelze vyhovět.²³ Jestliže však v době nařízení exekuce již nájemní poměr zanikl i druhému z manželů, pak okolnost, že exekuční titul ukládá povinnost vyklidit byt jen jednomu z nich, nařízení exekuce nebrání.²⁴

Vznikne-li situace, kdy nájemce disponuje pravomocným rozhodnutím na vyklizení další osoby, která se v předmětných prostorech zdržuje (např. bývalý společný nájemce), a zároveň dojde k ukončení nájmu mezi pronajímatelem a výlučným nájemcem, přechází na pronajímatele právo z takového rozhodnutí vůči třetí osobě. Toto rozhodnutí je překážkou věci pravomocně rozhoduté, která brání projednání žaloby na vyklizení prostor podané pronajímatelem proti třetí osobě.²⁵

V průběhu exekuce vyklizením může dojít k úmrtí některého z účastníků řízení, a to na obou stranách. Zemře-li oprávněný, postupuje soudní exekutor dle § 107 OSŘ. Na základě pravomocného rozhodnutí o dědickém řízení soudní exekutor posoudí, zda je zde procesního nástupce, který vstoupil do práv a povinností po zemřelém oprávněném. Je nutné zkoumat, zda procesní nástupce vstoupil do těch práv zemřelého oprávněného, které souvisejí s vyklizením.²⁶ O procesním nástupnictví rozhodne exekutor usnesením, není-li procesního nástupce, jedná se o takový nedostatek podmínky řízení, který je důvodem pro zastavení exekuce (§ 104 odst. 1 OSŘ). Postup, není-li procesního nástupce, je však pouze teoretický, neboť nemovitá věc ani nemůže být bez vlastníka (a to i pokud by měl nemovitou věc nabýt stát jako odúmrtí). Zemře-li povinný, kterému byla uložena povinnost vyklidit byt v souvislosti se skončením nájmu, nemůže dojít k přechodu nájmu na jiné osoby, neboť toto právo již zaniklo. Přechod povinnosti k vyklizení na jiné osoby je tedy v takovém případě vyloučen. Nachází-li se ve vyklizovaném bytě další osoby, nemůžou se zde tyto osoby zdržovat na základě práva odvozeného od zemřelého povinného a oprávněný se bude muset domoci nového exekučního titulu vůči těmto osobám. Zemře-li tedy povinný po nařízení exekuce, ale před jejím provedením, je to vždy důvodem

²³ Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 9. 1994, sp. zn. 7 Co 872/94

²⁴ Usnesení nejvyššího soudu ze dne 31.3.1999, sp. zn. 2 Cdon 1236/97

²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. 26 Cdo 507/2005

²⁶ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír. , 2004. op. cit. s. 697

k zastavení exekuce.²⁷ Oprávněnému pak nezbude než vyčkat na průběh dědického řízení, zda nebude např. byt vyklizen příbuznými, potencionálními dědici či správcem pozůstalosti. Je v zájmu oprávněného, aby věci, které se v předmětných prostorech nacházejí, notář zahrnul do dědického řízení, neboť ten, kdo tyto věci v dědictví nabude, může být následně oprávněným žalován právě o vyklizení nemovité věci. Je-li exekuce nařízena vůči více osobám, není úmrtí jednoho z povinných důvodem k zastavení. Soudní exekutor pouze zastaví exekuci vůči zemřelému povinnému a pokračuje v provádění exekuce vůči ostatním povinným.

Ke změně účastníka může dojít i jiným způsobem, a to převodem vlastnických práv oprávněného k nemovitým věcem, které jsou předmětem vyklizení. Nový vlastník nemovité věci, která je předmětem vyklizení, vstupuje do všech právních vztahů z užívání nemovité věci, jež existovaly v době převodu vlastnického práva. Stávající oprávněný tedy může navrhnout vstup nového vlastníka nemovité věci do probíhajícího řízení ve smyslu ust. § 107a OSŘ.²⁸

3.1 Průběh exekuce vyklizením

Po pověření soudního exekutora provedením exekuce vyrozumí exekutor oprávněného o zahájení exekuce dle § 44 odst. 1 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy vydá exekuční příkaz vyklizením. V exekučním příkazu označí soudní exekutor prostory, které mají být vyklizeny, a dále uvede postupy stanovené v ust. § 341 OSŘ – viz příloha č. 1. Dle vzoru exekučního příkazu stanoveného vyhláškou č. 418/2001 Sb. má být v exekučním příkazu uvedeno i datum vyklizení. Jelikož není známo, zda bude oprávněným vůbec složena záloha na náklady exekuce či zda povinný nepodá návrh na zastavení exekuce ve 30 denní lhůtě dle § 46 odst. 6 EŘ, je stanovení termínu velmi předčasné. V exekučním příkazu je tak možné uvést, že o termínu vyklizení bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Vzhledem ke skutečnosti, že již pověřením k provedení exekuce vzniknou soudnímu exekutorovi náklady exekuce, je třeba začít zjišťovat a zajišťovat

²⁷ Zpráva Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 12. 1983, sp. zn. Cpj 40/83

²⁸ Zpráva Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 12. 1983, sp. zn. Cpj 40/83

majetek povinného (§ 35 odst. 3 EŘ), tak jako při exekuci vedené pro peněžité plnění. Navíc může být exekuce nařízena i pro náklady nalézacího řízení.

Právní úprava exekuce vyklizením neumožňuje, jako je tomu například u exekuce provedením prací a výkonů (ust. § 350 odst. 3 OSŘ), uložit povinnému povinnost zaplatit náklad, který bude potřebný na provedení vyklizení, předem. Nezbyvá tedy než požadovat zálohu na náklady exekuce po oprávněném, nechce-li soudní exekutor tyto náklady hradit ze svého, i když následné vymožení těchto nákladů je nejisté. Zálohu stanoví exekutor dle cen obvyklých v místě a čase, do zálohy exekutor zahrne především předpokládané náklady na vyklizení (zámečník, pracovníci, vozidla, přeprava, balicí materiál) a dále také předpokládané náklady na skladování vyklizených věcí. Stejně tak, jako bylo uvedeno v podkapitole 2.1, nesložil-li oprávněný přiměřenou zálohu na náklady exekuce, může soudní exekutor i v tomto případě odmítnout provést požadovaný úkon ve smyslu ust. § 30 písm. b) EŘ, nebo může dle § 55 odst. 6 EŘ exekuci v části vyklizení zastavit.

Nejpozději s prvním exekučním příkazem zašle exekutor povinnému vyznění o zahájení exekuce, výzvu k dobrovolnému splnění povinnosti dle § 46 odst. 6 EŘ a další listiny dle § 44 odst. 1 EŘ. Ve lhůtě 30 dnů od doručení těchto listin má povinný možnost splnit vymáhané povinnosti dobrovolně, anebo podat opravný prostředek.

Splnil-li povinný veškeré vymáhané povinnosti dobrovolně, exekuce může být skončena. Není zapotřebí exekuci v části vyklizení, je-li splněno dobrovolně, zastavovat, neboť povinný splnil tuto povinnost až pod tíhou exekuce. K dobrovolnému vyklizení však nedojde, nepředá-li povinný předmětné prostory oprávněnému, neboť ve vyklizení je obsaženo i odevzdání bytu, což bude zahrnovat především předání klíčů.²⁹ Z pravidla však nebude předání zapotřebí, je-li předmětem vyklizení např. pozemek.³⁰

Podá-li povinný ve lhůtě dle § 46 odst. 6 EŘ opravný prostředek, má tento prostředek pro provedení exekuce suspensivní účinek a samotné vyklizení nemůže být provedeno, dokud nebude o návrhu povinného pravomocně rozhodnuto.

²⁹ Zpráva Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.12.1983, sp. zn. Cpj 40/83; Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 20 Cdo 4445/2007

³⁰ HAVLÍČEK, Karel, ed. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1.4.2014*, Praha: Havlíček Brain Team, 2014-. s. 537

Pokud povinný ve stanovené lhůtě nesplnil vymáhané povinnosti dobrovolně, ani nepodal opravný prostředek, stanoví soudní exekutor termín vyklizení.

O termínu vyklizení musí být povinný vyrozuměn nejméně 15 dnů předem (§ 340 odst. 2 OSŘ). Není-li povinný v této lhůtě vyrozuměn, nelze vyklizení provést. Ve stejné lhůtě vyrozumí soudní exekutor i oprávněného a příslušný orgán obce.³¹ U stanovení data vyklizení je nutné počítat s možností, že povinný si zásilku nepřevzme a bude mu tak účinně doručena až desátým dnem od jejího uložení u poštovního doručovatele.

3.1.1 Vyklizení bez náhrady

Dle ust. § 341 odst. 3 OSŘ nelze exekuci vyklizením provést, není-li možné dát vyklizené věci do úschovy. Je proto vhodné zajistit veškeré potřebné služby předem (zámečník, pracovníci, přeprava věcí, sklad). Aby si soudní exekutor udělal co nejlepší představu o vyklizovaných prostorech, může před samotným vyklizením provést prohlídku vyklizovaných prostor vykonavatel soudního exekutora, a to za přítomnosti i nepřítomnosti povinného. Při této prohlídce zjistí vykonavatel nejen množství věcí, které se ve vyklizovaných prostorech nacházejí, ale může také povinného osobně informovat o datu vyklizení, o jeho důsledcích a dát mu tak poslední možnost k dobrovolnému splnění povinnosti.

Samotná exekuce vyklizením se provede tak, že soudní exekutor, resp. vykonavatel učiní opatření, aby z vyklizovaného prostoru

a) byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu,

b) byli vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.³²

³¹ Příslušným orgánem obce se rozumí obecní úřad obce, na jejímž území se vyklizovaný prostor nachází

³² Ust. § 341 odst. 1 OSŘ

Je vhodné, aby byl u zahájení vyklizení, příp. po vykázání povinného, přítomen oprávněný či jeho zástupce. Některé věci nacházející se ve vyklizovaném prostoru totiž nemusí být ve vlastnictví povinného (kuchyňská linka, záchodová mísa, skladové regály apod.), proto oprávněný označí věci, které nemají být z prostor vyklizeny.

Zjistí-li vykonavatel v průběhu vyklizení, že ten, kdo má být vyklizen, je pro nemoc upoután na lůžko nebo jde o ženu v šestinedělí, či ve vyšším stupni těhotenství a výkon vyklizení by mohl vážně ohrozit zdravotní stav takové osoby, není provedení vyklizení přípustné; není-li předloženo potvrzení lékaře anebo je-li pochybnost o správnosti takového potvrzení, vykonavatel vyžádá vyjádření odborného lékaře (§ 65 JednŘ). Vyžádání vyjádření odborného lékaře je na uvážení soudního exekutora, resp. vykonavatele. Od provedení vyklizení může vykonavatel upustit i bez tohoto vyjádření, usoudí-li, že by provedení exekuce vyklizením mohlo ohrozit zdraví povinného či jiné osoby, která se v předmětných prostorech nachází. Povinný by měl být v takovém případě poučen o právu podat návrh na odklad exekuce vyklizením. Exekuce vyklizením nemůže být provedena, dokud neodpadne shora uvedená překážka, příp. dokud nebude rozhodnuto o návrhu povinného na odklad exekuce vyklizením.

Při provádění vyklizení může nastat i situace, že vykonavatel provádějící vyklizení nalezne povinného ve vyklizovaných prostorech mrtvého. V takovém případě samozřejmě musí vyrozumět Policii ČR a od samotného vyklizení upustit. Postup soudního exekutora v případě úmrtí povinného před provedením vyklizení je řešen v této kapitole výše.

Další překážkou, která může při vyklizení nastat, je situace, kdy povinný odmítá uposlechnout výzvu vykonavatele a vyklizované prostory opustit. Vykonavatel nemá oprávnění omezit osobní svobodu povinného a donutit ho k opuštění prostoru donucovacími prostředky ve smyslu ust. § 52 ZoP. Neuposlechne-li však povinný výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci³³, může se dopouštět přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) PZ. Do místa vyklizení tak může vykonavatel přivolat příslušníky Policie ČR, kteří mohou povinného dle § 26 odst. 1 písm. f) ZoP zajistit. Vykonavatel následně dokončí vyklizení bez přítomnosti povinného.

³³ Dle Stanoviska Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. Tpjn 304/2014 lze vykonavatele soudního exekutora pokládat za úřední osobu

Věci odstraněné z vyklizovaného objektu se odevzdají povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti (§ 341 odst. 2 OSŘ). Taková osoba musí řádně prokázat svou identitu, jinak jí nemohou být věci předány. Není-li přítomen vyklizení nikdo, kdo by mohl věci převzít, nebo je-li převzetí věci odmítnuto, sepíše se věci a dají se na náklady povinného do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli. O tom, kam byly věci uschovány, musí být povinný soudním exekutorem vyrozuměn písemně nebo i ústně (§ 341 odst. 3 OSŘ). Po dokončení vyklizení musí být vyklizené prostory předány oprávněnému. O předání vyklizených prostor se sepíše protokol, do kterého se zapíše stavy vodoměru, elektroměru, plynoměru, pokud je to možné, a případně počet klíčů od vyklizených prostor.

O průběhu vyklizení se sepíše protokol. V protokolu se především uvedou osoby, které jsou vyklizení přítomny, věci, které se převážejí do úschovy, a dále se popíše průběh vyklizení. Protokol podepíše všechny přítomné osoby, odepře-li některá z těchto osob protokol podepsat, poznamená se to v protokolu a vyznačí se důvody, které osoba uvedla (§ 49 odst. 5 JednŘ).

Nacházejí-li se ve vyklizovaných prostorech věci zjevně bezcenné, vykonavatel věci zdokumentuje a usnesením se nařídí jejich zničení. O zničení věcí musí být povinný vyrozuměn nejméně pět dnů předem, než k němu dojde. Zničení věcí se provede tak, že je soudní exekutor, resp. vykonavatel předá k využití nebo k odstranění nebo je předá osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle zvláštního právního předpisu³⁴ (§ 341 odst. 4 OSŘ). Zákon sice neukládá provést soupis zjevně bezcenných věcí, přesto je vhodné tyto věci zapsat alespoň do seznamu, v němž se uvede zejména počet a povaha věcí, a tento seznam přiložit k protokolu o vyklizení.³⁵ O samotném zničení věcí se pak sepíše záznam. Do samotného zničení mohou být věci samozřejmě povinným vyzvednuty.

Zákon ani judikatura nedefinují, kterou věc má vykonavatel provádějící vyklizení považovat za věc zjevně bezcennou a kterou za komunální odpad. Tato úvaha je na bedrech vykonavatele a soudního exekutora, kteří mohou následně čelit stížnostem povinného. Pokud jsou vyklizované věci řádně zdokumentovány

³⁴ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Winterová, A., Macková, A. a kolektiv., 2018, op. cit. s. 156

(fotografie, videozáznam), může soudní exekutor prokázat, proč bylo s některými věcmi naloženo jako s komunálním odpadem a tento postup ospravedlnit. V praxi lze naložit jako s odpadem např. s prázdnými obaly, načatými potravinami či drogerií, potravinami po expirační době, částmi věcí, které v důsledku rozpadu či rozkladu již netvoří věc použitelnou ke svému účelu, věcmi napadanými škůdci, věcmi zplisnivělými, tlejícími či ztrouchnivělými apod.

Za účelem uspokojení nákladů exekuce může být samozřejmě proveden i soupis movitých věcí povinného ve smyslu ust. § 325 a násl. OSŘ. Tyto věci se povinnému neodevzdají, ale zajistí (neboť ve vyklizovaném prostoru zůstat nemohou).

Při vyklizení mohou být věci zapsány hned do několika protokolů či seznamů. Věci pojaté do soupisu ve smyslu ust. § 325 a násl. OSŘ do protokolu o soupisu movitých věcí, věci převážené do úschovy do protokolu o vyklizení, věci zjevně bezcenné do seznamu těchto věcí, kdy tento seznam bude přílohou protokolu o vyklizení. Komunální odpad se pouze zdokumentuje fotografiemi či videozáznamem a naloží se s ním dle zvláštního právního předpisu. Audiovizuální záznam je vhodné pořídít nejen o průběhu prohlídky bytu a jiných místností ve smyslu ust. § 325b odst 3 OSŘ, ale o celém úkonu vyklizení, je-li to technicky možné. Takto pořízený záznam může následně eliminovat stížnosti povinného na postup vykonavatele a průběh vyklizení.

Jak již bylo uvedeno výše, dle OZ lze provést i vyklizení dočasné. K takovému případu však schází zákonná úprava postupu i judikatura. Příklad by měl být pravděpodobně řešen tak, že soudní exekutor z předmětného bytu vyklidí věci a vykáže povinného, příp. další osoby, které se zde zdržují na základě práva povinného. Nepřevzme-li nikdo věci odstraněné z předmětných prostor, převezou se do úschovy. Po dokončení úprav či jiných změn v předmětných prostorech soudní exekutor nebude zajišťovat přepravu věcí zpět, pouze povinnému od počátku úschovy umožní, aby si věci vyzvedl. Návrat do vyklizených prostor je výhradně na povinném a přepravou věcí zpět by se pouze navyšovaly náklady exekuce.

Nevyzvedne-li si povinný věci u obce nebo schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh obce (schovatele) podle ustanovení o prodeji movitých věcí (§ 342 odst. 1 OSŘ). Soudní exekutor při

provádění exekuce činí úkony směřující k provedení exekuce i bez návrhu (§ 46 odst. 2 EŘ), proto může soudní exekutor nařídít dražbu vyklizených věcí i bez návrhu schovatele. Po uplynutí 6 měsíců úschovy tedy soudní exekutor nařídí dražbu movitých věcí dle § 328 a násl. OSŘ, což neznamená, že si povinný nemůže předmětné věci vyzvednout. Vyklizené věci mohou být vyzvednuty až do zahájení dražby.

Věci, které se nepodaří prodat ani v opětovné dražbě, nenabídne soudní exekutor oprávněnému dle § 330 odst. 4 OSŘ, ale postupuje dle § 342 odst. 3 OSŘ a nabídne je obci nebo schovateli na úhradu nákladů úschovy za dvě třetiny odhadní ceny; odmítnou-li věci převzít, připadají státu.³⁶

Došlo-li k vyklizení a předání bytu a prodeji či předání všech uschovaných věcí, je exekuce vyklizením provedena. Jsou-li uhrazeny i veškeré náklady exekuce, exekuce může být skončena. Nejsou-li náklady exekuce uhrazeny, pokračuje soudní exekutor v jejich vymáhání některým ze způsobů uvedených v § 59 odst. 1 EŘ

3.1.2 Vyklizení s náhradou

Soudní exekutor prováděl exekuce vyklizením se zajištěním náhrady od 1.9.2001 do 31.12.2012. Novelou č. 396/2012 Sb. účinnou od 1.1.2013 byla soudnímu exekutorovi tato pravomoc odňata. Za účinnosti této novely dle § 37 odst. 2 písm. b) EŘ mohl podat oprávněný exekuční návrh, nešlo-li, mimo jiné, o věc podle § 251 odst. 2 písm. c) OSŘ, což se týká právě podání návrhu na vyklizení bytu nebo místnosti se zajištěním bytové náhrady. Kvůli jazykovému výkladu tohoto ustanovení se mnozí domnívali, že novelou bylo vyklizení s náhradou rozděleno z části do pravomoci soudů (vyklizení se zajištěním bytové náhrady) a z části do pravomoci exekutorů (vyklizení se zajištěním přístřeší). Dle usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.7.2013, sp. zn. 26 Co 389/2013 to nebyl záměr zákonodárce a tento výklad je nelogický a nedůvodný a to i na základě Rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 17.7.1997, sp. zn. 2

³⁶ Věci se odevzdají Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových jako příslušné organizační složce státu podle § 10 písm. a) a § 11 odst. 2 MajČR

Cdon 568/97, podle kterého je přístřeší bytovou náhradou svého druhu. Vyklizení se zajištěním bytové náhrady i přístřeší tedy prováděl jen soud.

Tato úprava byla účinná pouze jeden rok, neboť vyklizení s náhradou bylo s účinností od 1.1.2014 z OSŘ zcela vypuštěno. K navrácení ust. § 343 a § 344 do OSŘ došlo, jak už bylo uvedeno výše, novelou č. 296/2017 Sb. s účinností od 30.9.2017. Od této doby může soudní exekutor opět provádět vyklizení se zajištěním náhrady, avšak v praxi se takové exekuce již téměř vůbec neprovádějí.

Provedení exekuce vyklizením s náhradou se od vyklizení bez náhrady liší pouze v některých ohledech. Na postup při vyklizení bez náhrady odkazuje i ust. § 344 odst. 2 OSŘ. Vzhledem ke skutečnosti, že postup vyklizení byl popsán již v předchozí podkapitole, budou v této řešeny pouze odlišnosti, které spočívají v podání exekučního návrhu a způsobu naložení s vyklizenými věcmi.

Ust. § 343 odst. 1 OSŘ stanoví, že exekuce vyklizením s náhradou bude nařízena pouze tehdy, je-li prokázáno, že povinnému je zajištěn takový způsob náhrady, jaký byl určen ve vykonávaném rozhodnutí. Odst. 2 a 3 téhož ustanovení ukládají povinnost prokázat způsob náhrady oprávněnému, a to veřejnou listinou. Aby se tedy oprávněný úspěšně domohl nařízení exekuce vyklizením s náhradou, musí k exekučnímu návrhu přiložit společně s vykonatelným exekučním titulem také veřejnou listinu prokazující zajištění náhrady. Odst. 3 dále uvádí, že není-li veřejnou listinou prokázáno, že náhrada je pro povinného zajištěna a odpovídá vykonávanému rozhodnutí, nařídí soud před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí jednání. Při zjišťování, zda náhrada je pro povinného zajištěna a odpovídá vykonávanému rozhodnutí, soud provede i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než jsou účastníky navrhovány. Tento postup lze však použít pouze u výkonu rozhodnutí, nikoli u exekuce vedené dle EŘ. V případě soudní exekuce je úlohou exekučního soudu pouze vydat pověření soudního exekutora k provedení exekuce, jsou-li splněny podmínky k jeho vydání, nikoliv nařizovat jednání.

Uvedené ovšem neznamená, že přezkoumání zajištění náhrady není možné. Neshledá-li exekuční soud zajištění vhodné náhrady za prokázané a vydá soudnímu exekutorovi závazný pokyn k odmítnutí exekučního návrhu, má oprávněný možnost proti usnesení o odmítnutí exekučního návrhu podat odvolání, v rámci kterého přezkoumá zajištění náhrady odvolací soud. Shledá-li exekuční

soud zajištění náhrady za prokázané a vydá pověření soudního exekutora k provedení exekuce, má povinný, nesouhlasí-li se zajištěnou náhradou, možnost podat návrh na zastavení exekuce ve lhůtě dle § 46 odst. 6 EŘ, tedy před samotným provedením exekuce vyklizením. Náhrada pak může být přezkoumána exekučním soudem, případně, nesouhlasí-li povinný s rozhodnutím exekučního soudu, i odvolacím soudem.

Je vhodné přiblížit, co je to vlastně náhrada a jak se hledí na její přiměřenost. Povinným je exekučním titulem zpravidla přiznávána náhrada ve formě náhradního obydlí, ale nemusí tak být vždy. V případě rozhodování soudu o zrušení společného nájmu bytu manžely může být povinnému přiznána náhrada za ztrátu práva (společného bydlení) i v jiné formě než ve formě náhradního bydlení, například v penězích. I v takovém případě je oprávněný povinen prokázat způsob zajištění náhrady způsobem uvedeným v ust. § 343 odst. 3 OSŘ.³⁷

Starý OZ, na rozdíl od aktuálního OZ, blíže definoval náhradu v rámci vyklizení. Dle § 712 odst. 2 starého OZ se náhradním bytem rozumí byt, který podle velikosti a vybavení zajišťuje lidsky důstojné ubytování nájemce a členů jeho domácnosti. Přiměřeným náhradním bytem je pak byt, který je podle místních podmínek zásadně rovnocenný bytu, který má povinný vyklidit. Dle odst. 4 téhož ustanovení se náhradním ubytováním rozumí byt o jedné místnosti nebo pokoj ve svobodárně nebo podnájem v zařízené nebo nezařízené části bytu jiného nájemce. Dle odst. 5 téhož ustanovení se přístřeším rozumí dočasné ubytování do doby, než si nájemce opatří řádné ubytování a prostor k uskladnění jeho bytového zařízení a ostatních věcí domácí a osobní potřeby, nejdéle však na dobu 6 měsíců.

Zda je náhrada skutečně zajištěna řeší rozsáhlá judikatura. Přiměřenost náhrady může spočívat ve velikosti bytu, počtu obytných místností, vybavení, kvalitě, umístění atd. Aby mohl být byt způsobilou bytovou náhradou, je zejména nutné, aby zde bylo pravomocné rozhodnutí stavebního úřadu o tom, že soubor místností (popřípadě jednotlivá místnost) je způsobilý k trvalému užívání a je určen k trvalému bydlení.³⁸ V případě náhradního bytu po přivolení k výpovědi z

³⁷ LEVÝ, Jiří. § 343 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1524

³⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.10.1999, sp. zn. 2 Cdon 1010/97

nájmu bytu nemůže být zajištěna náhrada podnájmem bytu.³⁹ Se zřetelem k místním podmínkám v dané obci nelze u náhradního bytu trvat na absolutní srovnatelnosti výměry podlahové plochy, počtu obytných místností, vybavení, kvality⁴⁰, ale také na kvalitě vybavení, je-li vybavení bytu více opotřebované, avšak je plně způsobilé sloužit svému účelu.⁴¹ O přiměřený náhradní byt se bude také jednat v případě, neměl-li oprávněný objektivně možnost zajistit povinnému byt, který by požadavkům vykonávaného rozhodnutí odpovídal spíše.⁴² Zajištění náhradního bytu mimo obec, než je byt vyklizovaný, přichází v úvahu jen za předpokladu, že tak soud v nalézacím řízení výslovně stanovil.⁴³ Oprávněný může nabídnout jako náhradní byt i byt, k němuž mu dosud svědčí právo nájmu, v takovém případě musí oprávněný doložit, že s pronajímatelem uzavřel dohodu o skončení nájmu s odkládací podmínkou dle § 548 OZ.⁴⁴ Rovněž vyšší nájemné než ve vyklizovaném bytě neznámá, že náhradní byt není rovnocenný vyklizovanému bytu, ale je podstatné, jestli se v náhradním bytě jedná o obvyklé nájemné v dané obci, a to s ohledem na velikost bytu, jeho vybavení, lokalitu obce, vybavení domu, v němž se byt nachází, umístění bytu v domě apod. Za rovnocenný lze považovat také náhradní byt, u kterého není zajištěn nájemní poměr na dobu neurčitou (na rozdíl od vyklizovaného bytu), pokud nájemní smlouva obsahuje ujednání o automatickém prodlužování nájemního poměru za předpokladu, že nájemce řádně plní své povinnosti vyplývající z nájmu bytu.⁴⁵

Dříve bylo možné požádat o zajištění náhrady u obce, na jejímž území je byt, který má být vyklizen. Tento postup připouštěl zákon č. 102/1992 Sb., kterým se upravují otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník. Uvedený zákon byl však zrušen ke dni 31.12.2013 na základě nového OZ, který již s bytovými náhradami nepočítá.

Soudní praxe zaujala stanovisko, že při provádění exekuce vyklizením s náhradou nemůže být brán zřetel na změnu poměrů, k níž došlo od vydání exekučního titulu a která by měla rozhodný vliv na přiznání bytové náhrady. Tyto okolnosti může oprávněný uplatňovat jen v nalézacím řízení. Soudní praxe však

³⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.4.1998, sp. zn. 2 Cdo 820/97

⁴⁰ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 3. 1994, sp. zn. 2 Cdo 100/93

⁴¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1946/99

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 7. 1998, sp. zn. 20 Cdo 129/98

⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.11.2001, sp. zn. 20 Cdo 605/2001

⁴⁴ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, sp. zn. 2 Cdo 102/94

⁴⁵ LEVÝ, Jiří. § 343 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1524

dovodila, že podle ust. § 80 písm. c) OSŘ může soud určit, že dříve uložená povinnost k vyklizení bytu není vázána na zajištění bytové náhrady, došlo-li později ke změně poměrů, takže výkon tohoto práva vyklizovaným by byl v rozporu s dobrými mravy.⁴⁶

Stejně jako u vyklizení bez náhrady vyrozumí soudní exekutor o termínu vyklizení povinného, oprávněného a orgán obce nejméně 15 dnů před samotným vyklizením (§ 344 odst. 1 OSŘ). I následný postup při vyklizení bude obdobný, pouze vyklizené věci se nepřevezou do úschovy, ale přemístí se z vyklizovaných prostor do zajištěného náhradního obydlí. Pokud byl exekučním titulem určen jiný způsob náhrady za ztrátu práva, než je náhradní obydlí, postupuje se obdobně podle § 341 odst. 2 a 3 a § 342 OSŘ (§ 344 odst. 2 OSŘ). Stejný bude postup, není-li možné věci nebo některé z nich přestěhovat do určeného náhradního obydlí, např. pro nedostatek prostoru v zajištěném náhradním obydlí (§ 344 odst. 5 OSŘ).

Zjistí-li soudní exekutor po nařízení exekuce, popřípadě až při jejím provádění, že pro povinného ve skutečnosti nebylo náhradní obydlí zajištěno, vyklizení nelze provést a je to důvodem pro zastavení exekuce (§ 344 odst. 3 OSŘ). Tak jako je vhodné zkontrolovat předmětný byt před jeho vyklizením, u vyklizení s náhradou je vhodné zkontrolovat i náhradní obydlí. Vykonavatel se tak přesvědčí nejen o tom, že náhradní obydlí je skutečně zajištěno, ale také odhadne, zda bude možné přestěhovat všechny věci z vyklizovaného bytu do náhradního obydlí nebo bude potřeba zajistit i úschovu.

Po přestěhování věcí a vykázaní povinného či dalších osob z vyklizovaného bytu, předá vykonavatel vyklizený byt oprávněnému a náhradní obydlí předá povinnému či některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti. Takové předání se provede odevzdáním klíčů od náhradního obydlí těmto osobám. Je-li převzetí obydlí odmítnuto, uloží vykonavatel klíče u orgánu obce nebo na exekutorském úřadu a povinného o tom vyrozumí. Nezačne-li povinný náhradní obydlí bez vážného důvodu do 6 měsíců od uložení užívat, práva povinného k náhradnímu obydlí uplynutím této lhůty zanikají (§ 344 odst. 4 OSŘ). Zda povinný začne náhradní obydlí užívat či nikoliv již soudní exekutor

⁴⁶ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 549

nesleduje. Tyto důsledky a vztahy z toho vyplývající se již vymykají exekučnímu řízení.⁴⁷

Dle ust. § 344 odst. 1 OSŘ může vykonavatel, je-li to potřebné, přibrat k vyklizení vhodnou osobu, podle možnosti zástupce obce. O průběhu celého vyklizení se tak jako u vyklizení bez náhrady sepíše protokol a pořídí audiovizuální záznam. Převážely-li se některé věci do úschovy a tyto nebyly vyzvednuty do šesti měsíců, postupuje soudní exekutor jako u vyklizení bez náhrady dle ustanovení o prodeji movitých věcí.

3.2 Náklady

Náklady soudního exekutora v exekuci vyklizením jsou hotové výdaje v paušální částce dle § 13 odst. 1, 9 ET, nebo hotové výdaje v plné výši ve smyslu odst. 2 téhož ustanovení. Hotové výdaje nad rámec paušální částky mohou vzniknout především v souvislosti s provedením samotného vyklizení, tj. náklady za zámečníka, pracovníky, vozidla, přepravu, balicí materiál, skladovné, cestovní výdaje, náhrada za ztrátu času apod. Náklady, které přesahují paušální částku je povinen soudní exekutor prokázat. Dále má soudní exekutor nárok na odměnu za exekuci vyklizením dle § 7 ET, a to za každou vyklizenou nemovitou věc, stavbu, byt nebo místnost.

Oprávněný má nárok na náklady za právního zastoupení nebo na náklady nezastoupeného účastníka. Dále oprávněnému mohou vzniknout náklady v souvislosti se složením zálohy na náklady exekuce. Je-li záloha soudním exekutorem, byť jen z části spotřebována, stává se spotřebovaná část zálohy nákladem oprávněného. Oprávněnému také mohou vzniknout hotové výdaje v souvislosti s jeho přítomností (či jeho zástupce) při vyklizení. Tyto náklady je oprávněný povinen doložit, soudní exekutor posoudí jejich účelnost a příp. o nich rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce.

⁴⁷ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 559

3.3 Vyklizení a insolvence

Cílem vyklizení je zajistit, aby byly z prostor, které povinný užívá bez právního důvodu, odstraněny věci, které se zde nacházejí a aby tyto prostory povinný opustil. Vyklizení bytu, který není ve vlastnictví povinného, tak nemůže postihovat majetkovou podstatu dlužníka (povinného) a exekuci vyklizením tak lze nařídit i provést. Již dle konkursního řádu bylo dovozeno, že „*ustanovení § 11 konk. ř. nevztahuje se na odložení exekuce nuceným vyklizením místností. V takovém případě jest v exekučním řízení pokračovati bez ohledu na předpis §12 konk. ř.*“⁴⁸

V případě prohlášeného úpadku povinného je však nutné zkoumat u vyklizených věcí, zda nebyly sepsány do majetkové podstaty dlužníka (povinného), neboť tyto pak nemohou být použity pro úhradu nákladů exekuce či jiných peněžitých pohledávek. Soudní exekutor by tedy měl vyrozumět insolvenčního správce o provedeném vyklizení a sdělit mu, kde se vyklizené movité věci nacházejí, případně mu je s ohledem na ustanovení § 206 IZ vydat.⁴⁹

⁴⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7.1.1928 (Vážný 7686)

⁴⁹ KUBIZŇÁK, Jakub., 2014, op. cit. s. 20-23

4 Exekuce odebráním věci

Exekuce odebráním věci se provádí v případech, kdy exekuční titul ukládá povinnému vydat nebo dodat věc oprávněnému. Předmětem odebrání mohou být pouze věci movité, neboť věc musí být „odebratelná“ a „odevzdatelná“.

Ust. § 345 odst. 1 OSŘ rozlišuje dva termíny, vydání věci a dodání věci. Vydání věci zpravidla zajišťuje ochranu vlastnického práva oprávněného vůči povinnému, který protiprávně zadržuje jeho věc.⁵⁰ Povinnost věc dodat je zpravidla výsledkem rozhodování soudu o nároku z práva závazkového (např. smlouva o dílo).⁵¹

Aby mohla být exekuce odebráním věci nařízena, musí exekuční titul náležitě identifikovat věc, která má být předmětem odebrání. Již nalézací soud musí dbát na materiální vykonatelnost exekučního titulu. Věci, které jsou označeny identifikačním či výrobním číslem, je třeba takto označit již v exekučním titulu. Bude-li předmětem odebrání vkladní knížka oprávněného, pak by tato měla být označena číslem, názvem a peněžním ústavem, který ji vydal.⁵² Vždy ovšem nelze věc označit natolik zevrubně, proto postačí, aby byla identifikovatelná v daných materiálních nebo právních souvislostech, nejčastěji těch, které vystihují materiální a právní situaci povinného, tedy aby jí bylo možné rozeznat od věci stejného druhu, které má povinný v držení. V takových případech se soudní exekutor při odebrání může opřít nejen o výrok exekučního titulu, ale i jeho odůvodnění – avšak jen k jeho výkladu, nikoliv proto, aby jej doplňoval či opravoval.⁵³

Součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí (§505 OZ). Příslušenství věci je vedlejší věc vlastníka u věci hlavní, je-li účelem vedlejší věci, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení. Byla-li vedlejší věc od hlavní věci přechodně odloučena, nepřestává být příslušenstvím (§ 510 OZ).

⁵⁰ Soudní exekuce, Wlfová, J., Štika, M, 2016, op. cit. s. 298

⁵¹ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 568

⁵² Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 569

⁵³ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír. , 2004. op. cit. s. 699

Ust. § 345 odst. 1 OSŘ stanoví, že soudní exekutor odebere věc se vším, co k ní patří, a odevzdá ji oprávněnému. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že věc se odebere se všemi součástmi a příslušenstvím, ledaže by bylo z výroku exekučního titulu nepochybné, že povinnost k vydání se na ně nevztahuje (např. pokud nemají být spolu s motorovým vozidlem odebrány letní pneumatiky).⁵⁴

Nejvyšší soud ČR dospěl ve svém usnesení ze dne 18. 12. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1364/96 k závěru, že součást věci nebo její příslušenství může být samostatně předmětem exekuce odebráním jen tehdy, byla-li povinnost k jejich vydání stanovena v exekučním titulu. Nejvyšší soud zde pracuje s myšlenkou, že exekuce může být nařízena jen k vynucení té povinnosti, která byla povinnému vykonatelným rozhodnutím výslovně uložena. Pokud nastane situace, kdy oprávněný disponuje exekučním titulem, který výslovně nepopisuje součásti a příslušenství věci hlavní a povinný dobrovolně vydá na základě exekučního titulu pouze věc hlavní (dobrovolně, nikoli na základě exekuce či výkonu rozhodnutí), nelze následně nařídit exekuci na odebrání jen příslušenství věci hlavní. Dle Nejvyššího soudu ČR by se měl oprávněný v takové situaci znovu obrátit na soud s žalobou na vydání příslušenství věci hlavní. Nutno říci, že takový postup by byl vůči povinnému i oprávněnému časově i finančně nevhodný. Navíc uvedené rozhodnutí je z roku 1997 a od té doby nebylo v žádném dalším rozhodnutí českých soudů citováno. Tato problematika by proto měla být předmětem dalšího řešení ze strany zákonodárců, případně soudní judikatury.

Při samotném odebrání může vzniknout pochybnost, zda je věc příslušenstvím věci hlavní. V takovém případě je zapotřebí použít ust. § 511 OZ, které stanoví, že jsou-li pochybnosti, zda je něco příslušenstvím věci, posoudí se případ podle zvyklostí. Například příslušenstvím fotoaparátu bude jistě i pouzdro či brašna na fotoaparát, obzvláště pokud tyto budou označeny značkou stejného výrobce. Také nebude pochyb, že příslušenstvím motorového vozidla jsou klíče od vozidla včetně dálkového ovladače, technický průkaz, výstražný trojúhelník, hever, autolékárnička apod. Naopak bude sporné, zda je příslušenstvím i navigační zařízení či nosič kol. *„Bude-li sporné, zda věc je příslušenstvím nebo samostatnou věcí, je nutno v rámci výkonu rozhodnutí věc posoudit v neprospěch oprávněného, neboť oprávněný měl možnost docílit toho, aby případně příslušenství věci hlavní, u něhož mohou vzniknout pochyby o povaze věci, bylo*

⁵⁴ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 567

*výslovně zmíněno v exekučním titulu, a také má možnost nárok na vydání příslušenství uplatnit i v novém nalézacím řízení.*⁵⁵

Exekuci odebráním věci lze provést nejen tak, že věc bude odebrána povinnému a předána oprávněnému do trvalého držení, ale je možné provést exekuci odebráním věci i k naplnění střídavého užívání věci. V takovém případě se věc vydává jen na určitou dobu (např. dny, týdny, měsíce) a je nutné zajistit odebrání věci vždy v daném časovém intervalu. Přestože v případě neplnění povinnosti opakovaně vydávat věc se nabízí uložit povinnému pokutu ve smyslu ust. § 351 OSŘ, ve střídavém užívání se nejedná o „jinou“ povinnost, nýbrž povinnost vynutitelnou zvlášť upraveným způsobem exekuce, a to výkonem podle ustanovení § 345 a násl. OSŘ, tedy povinnost věc vydat.⁵⁶

Jestliže bylo žalobě vyhověno tzv. alternativou facultas⁵⁷, může být titulem pro nařízení exekuce jen primární plnění, jež je jím uloženo. Ustanovení § 347 OSŘ neumožňuje oprávněnému z titulu znějícího na vydání (dodání) věci úspěšně navrhnout nařízení exekuce přímo pro peněžitou částku, odpovídající hodnotě (ceně) věci, i kdyby zde byl reálný předpoklad, že povinný věc nemá, resp. není objektivně způsobilý ji dodat, a lze tudíž i očekávat, že se ji odebrat nepodaří. Pokud povinný plní dobrovolně podle určené alternativy, je tato skutečnost důvodem pro zastavení exekuce.⁵⁸

4.1 Průběh exekuce odebráním věci

Po pověření provedením exekuce vyrozumí soudní exekutor oprávněného o zahájení exekuce dle § 44 odst. 1 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy vydá exekuční příkaz odebráním věci. V exekučním příkazu uvede soudní exekutor věc, která má být odebrána, a to se vším, co k ní patří. Jestliže je k užívání odebrané věci třeba listiny, odebere se i tato listina (§ 345 odst. 2 OSŘ) – viz příloha č. 2. Vzhledem ke skutečnosti, že již pověřením k provedení exekuce vzniknou soudnímu exekutorovi náklady exekuce, je třeba začít zjišťovat a

⁵⁵ LEVÝ, Jirí. § 345 [Způsob provedení]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jirí, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1530

⁵⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 133/2004

⁵⁷ Příklad, kdy je žalovaný odsouzen jen k jednomu plnění, ale zároveň je oprávněn, aby místo toho plnil něco jiného.

⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 360/2003

zajišťovat majetek povinného (§ 35 odst. 3 EŘ), tak jako při exekuci vedené pro peněžité plnění. Navíc může být exekuce nařízena i pro náklady nalézacího řízení.

Dle ust. § 345 odst. 3 OSŘ soudní exekutor, resp. jeho vykonavatel vyrozumí povinného o zahájení exekuce, vyzve ho k dobrovolnému splnění povinnosti a doručí veškeré související listiny až při fyzickém odebrání věci. Je tomu tak proto, aby povinný exekuční řízení nezmařil a odebíranou věc neschoval či se jí jinak nezbavil. Uvedené ustanovení se jeví jako velmi rozumné, avšak nepředpokládá, že se povinného vůbec nepodaří dohledat. V dnešní době není výjimkou, že povinný má hlášený trvalý pobyt na obecním/městském úřadu a svůj skutečný pobyt nikde nehlásí. V takové situaci by se měl soudní exekutor dotázat oprávněného, zda je mu známa adresa skutečného pobytu povinného nebo umístění věci, a pokud mu známa není, odešle povinnému dle § 46 odst. 6 EŘ vyrozumění o zahájení exekuce společně s výzvou k dobrovolnému splnění povinnosti a vydanými exekučními příkazy poštou, příp. datovou schránkou. I přes nenalezení věci je totiž stále možný postup dle ust. § 347 OSŘ (blíže k tomuto postupu viz níže), současně povinnému nelze odejmout jeho právo na procesní obranu, která je dle § 46 odst. 6 EŘ přípustná do 30 dnů od doručení vyrozumění o zahájení exekuce a výzvy k dobrovolnému splnění povinnosti.

Ust. § 345 odst. 3 OSŘ dále stanoví, že odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný, nebo jeho zástupce. O termínu předpokládaného odebrání vyrozumí soudní exekutor oprávněného s dostatečným předstihem, aby se ho oprávněný mohl zúčastnit. Přítomnost oprávněného při realizaci odebrání věci je nezbytná z důvodu řádné identifikace věci, která má být povinnému odebrána. V případě, že se oprávněný přes předchozí vyrozumění nedostaví, nemůže být odebrání věci provedeno. V takové situaci by měl být oprávněnému stanoven nový termín, avšak pokud se oprávněný opakovaně k úkonu odebrání bezdůvodně nedostaví, nebo neposkytne-li součinnost tím, že odebranou věc odmítne převzít, je toto důvodem pro zastavení exekuce odebráním věci.⁵⁹

Pokud oprávněný neposkytuje součinnost a celkově v řízení nespolupracuje, nelze ani očekávat, že by souhlasil se zastavením exekuce dle § 55

⁵⁹ LEVÝ, Jiří. § 345 [Způsob provedení]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1530; Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 1997, sp. zn. 11 Co 446/97

odst. 4 EŘ. Vzhledem ke skutečnosti, že exekuční řád vymezuje situace, kdy může zastavit exekuci soudní exekutor (§55 odst. 4, 6 EŘ), nezbude mu než podat podnět k zastavení exekuce k exekučnímu soudu.

Samotné exekuční odebrání věci se provede tím, že exekutor, resp. vykonavatel, ji odejme spolu s příslušnými doklady povinnému nebo tomu, kdo ji má u sebe a je ochoten ji vydat, a odevzdá ji oprávněnému (§ 345 odst. 1 OSŘ). Nenajde-li vykonavatel věc u povinného, zjistí dotazem, kde věc je, popřípadě co se s ní stalo (§ 67 JednŘ).

Za tímto účelem je soudní exekutor, resp. vykonavatel vybaven pravomocí učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít (§ 345 odst. 4 OSŘ). Osobní prohlídku provede vždy osoba stejného pohlaví, jako je povinný. Uzamčené místnosti, skříně či schránky si může vykonavatel zpřístupnit za pomoci zámečníka. Je zapotřebí, aby byly tyto po prohlídce opět uzamčeny a klíče předány povinnému nebo jiné vhodné osobě, která je povinnému předá. O možnosti vyzvednutí klíčů musí být povinný vyrozuměn.⁶⁰

O průběhu celého úkonu pořídí vykonavatel audiovizuální záznam. Tímto záznamem lze následně eliminovat případné pochybnosti o správném úředním postupu vykonavatele. Pokud je to potřebné, může vykonavatel přibrat k úkonu i vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce (§ 345 odst. 3 OSŘ). Tato osoba může případně dosvědčit, jak byl úkon odebrání proveden. K zajištění bezpečnosti může vykonavatel požádat i Policii ČR.

Odebraná věc se odevzdá oprávněnému. Pokud jsou pochybnosti o identitě věci nebo pokud povinný podal návrh na zastavení exekuce nebo třetí osoba uplatnila právo k věci, které nepřipouští exekuci, odebraná věc se oprávněnému neodevzdá, ale uschová. Účelem úschovy je zabránit oběma účastníkům nedovoleně nakládat s věcí do doby, než bude rozhodnuto o sporu o předmětnou věc. Úschova se provede u vhodného schovatele, nebo i v úřadu soudního

⁶⁰ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 571

exekutora, je-li to možné. Pokud povinný popírá identitu věci, poučí ho soudní exekutor, resp. i vykonavatel přímo v místě odebrání, o možnosti podat návrh na zastavení exekuce v části, ve které se odebrá tato konkrétní věc. Bude-li návrh povinného zamítnut, nebo návrh vůbec nepodá, věc se odevzdá oprávněnému. Obdobně se postupuje i v případě, že k odebrané věci uplatnila třetí osoba právo nepřipouštějící exekuci.⁶¹

Exekuce odebráním se vztahuje i na listiny, které jsou nezbytné k řádnému užívání věci. Podle soudní praxe lze takto odebrat společně s motorovým vozidlem tzv. technický průkaz či doklad o zaplacení povinného ručení. Není však možné odebrat právně samostatné listiny nezbytné k uplatnění práv spojených s věcí (např. záruční listy, kupní smlouvy).⁶²

Je-li předmětem exekuce motorové vozidlo, vyrozumí vykonavatel o odebrání vozidla příslušný dopravní inspektorát, u něhož je toto motorové vozidlo zapsáno v evidenci (§ 67 odst. 2 JednŘ).

O celém průběhu odebrání se sepíše protokol, v němž se uvede zejména:

- „označení věci odebraných povinnému nebo jiné osobě, která je ochotna je vydat, a je-li věcí více, jejich přesný seznam nebo údaje o jejich počtu, míře, váze apod.,

- zda věc byla odevzdána oprávněnému na žádost jeho přítomného zástupce nebo proč se tak nestalo, a jak byla úschova provedena. Byla-li věc odevzdána oprávněnému, potvrdí její převzetí v protokolu,

- vyjádření povinného o tom, kde věc je, popřípadě že povinný odepřel dát k tomu vysvětlení.“⁶³

Není-li podán návrh na zastavení exekuce, uplatněno právo třetí osoby nepřipouštějící exekuci a věc byla odevzdána oprávněnému, exekuce je provedena, a pokud jsou uhrazeny náklady exekuce, může být exekuce skončena.

Na povinném nelze vynutit, aby sdělil, kde je věc, která má být odebrána. Postup podle § 351 OSŘ není použitelný pro exekuci odebráním věci, jestliže se

⁶¹ HAVLÍČEK, Karel, ed., 2014-. op. cit. s. 545

⁶² Winterová, A., Macková, A. a kolektiv., 2018, op. cit. s. 160

⁶³ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 572

věc, která má být odebrána, nenalezne u povinného.⁶⁴ Není-li tedy věc nalezena u povinného a povinný nesdělí, kde se věc nachází, je to důvodem pro zastavení exekuce.

4.1.1 Výzva k odevzdání věci

Sdělí-li povinný, že věc se nachází u jiné osoby, nebo zjistí-li soudní exekutor, resp. vykonavatel, tuto informaci jiným způsobem, uplatní se postup dle § 346 OSŘ, který stanoví, že má-li věc, kterou je třeba povinnému odebrat, u sebe někdo jiný, vyzve jej soudní exekutor, aby ji oprávněnému vydal. Pokud nebude věc vydána dobrovolně, postupuje soudní exekutor přiměřeně podle ustanovení o exekuci příkázáním pohledávky (§ 59 odst. 1 písm. b) EŘ ve spojení s ust. § 312 a násl. OSŘ). Podle ust. § 346 OSŘ se ustanovení o příkázání pohledávky použije jen na návrh oprávněného. Soudní exekutor však činí dle § 46 odst. 2 EŘ úkony k provedení exekuce i bez návrhu, proto vydá soudní exekutor exekuční příkaz postižením jiných majetkových práv⁶⁵ z úřední povinnosti.

Přestože povinného nelze nutit, aby sdělil, kde se věc nachází, od jiných osob lze tuto informaci vynucovat uložením pořádkové pokuty dle § 53 OSŘ.⁶⁶

Osoba, která byla označena, že má věc u sebe, může být k vydání (dodání) věci vyzvána osobně, nebo i písemně. Při osobním kontaktu vyzve vykonavatel třetí osobu k vydání věci oprávněnému a tuto skutečnost poznamená do protokolu o odebrání věci, včetně reakce této osoby na výzvu, jakož i případné důvody, proč výzvu neuposlechne. V písemné výzvě vyzve soudní exekutor tuto osobu, aby předmětnou věc vydala oprávněnému, nebo aby sdělila důvody, proč tak není ochotna učinit. Dále tuto osobu poučí o možnosti vydání exekučního příkazu.⁶⁷

Výzva pro třetí osobu platí i pro manžela povinného. Pokud nebyla povinnost k vydání (dodání) věci uložena exekučním titulem oběma manželům,

⁶⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1969, sp. zn. 2 Cz 12/69

⁶⁵ Jedná se o jiné majetkové právo povinného vůči třetí osobě na vydání (dodání) věci, dle § 320 odst. 2 OSŘ se na tento způsob výkonu rozhodnutí použijí přiměřeně ustanovení o příkázání pohledávky

⁶⁶ LEVÝ, Jiří. § 346 [Výzva k vydání]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1535

⁶⁷ HAVLÍČEK, Karel, ed., 2014-. op. cit. s. 548

nelze tuto situaci posuzovat dle § 255 odst. 2 OSŘ, tedy že by byl manžel povinného účastníkem řízení.⁶⁸

Pokud ani přes výzvu třetí osoba věc nevydá, vydá soudní exekutor exekuční příkaz postižením jiných majetkových práv povinného. V exekučním příkaze rozhodne exekutor o postižení jiného majetkového práva, které má povinný vůči třetí osobě, zakáže dlužníkovi, aby s tímto právem nakládal, a přikáže mu, aby předmětnou věc odevzdal oprávněnému. Povinnému taktéž zakáže, aby s jiným majetkovým právem nakládal, a poučí ho, že okamžikem doručení příkazu dlužníkovi ztrácí právo na toto jiné majetkové právo – viz příloha č. 3.

Ani výše uvedeným rozhodnutím se však třetí osoba nestává povinným, proto stále platí, že odebrání věci se provede jen v případě, kdy třetí osoba vydá věc dobrovolně. V této fázi již nelze použít ani ustanovení o uložení pokuty dle § 53 OSŘ.

Nevydá-li třetí osoba věc dobrovolně ani přes exekuční příkaz, je exekuce odebráním věci skončena a je zapotřebí rozhodnout o jejím zastavení. V daném exekučním řízení totiž není dalších možností, jak obstarat vydání (dodání) věci.

Oprávněný má možnost domáhat se svého práva podáním žaloby proti třetí osobě na vydání (dodání) věci dle části třetí OSŘ. Dosáhne-li oprávněný vydání rozhodnutí, ukládajícího třetí osobě povinnost vydat (dodat) věc oprávněnému, může oprávněný podat nový exekuční návrh, a to proti této – původně třetí osobě, která bude v novém exekučním řízení osobou povinnou.⁶⁹

Zvláštní situace může nastat v případě, má-li sám povinný vůči třetí osobě vykonatelný titul na vydání (dodání) věci. Na základě tohoto exekučního titulu pak může oprávněný, po právní moci exekučního příkazu postižením jiných majetkových práv vůči třetí osobě, podat vlastním jménem exekuční návrh k nařízení exekuce odebráním věci této třetí osobě.⁷⁰

⁶⁸ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 704

⁶⁹ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 705

⁷⁰ LEVÝ, Jiří. § 346 [Výzva k vydání]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1535

4.1.2 Náhradní opatření věci

Nepodaří-li se při exekuci odebráním věci věc odebrat a lze-li si věc stejného druhu a stejné jakosti opatřit jinak, vyzve soudní exekutor oprávněného, aby si ji opatřil na náklad a nebezpečí povinného (§ 347 odst. 1 OSŘ). K tomuto účelu může soudní exekutor uložit povinnému, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem. K vymožení tohoto nákladu lze užít některého ze způsobů uvedených v § 258 odst. 1 OSŘ, resp. § 59 odst. 1 EŘ (§ 347 odst. 2 OSŘ).

Výše uvedený postup lze uplatnit pouze za splnění dvou podmínek, a to - věc se nepodařilo povinnému odebrat a není známo, kde se nachází (pokud má věc u sebe třetí osoba, je postup podle § 347 OSŘ vyloučen, neboť oprávněný se může svého práva na vydání věci domáhat postupem dle § 346 OSŘ); exekuce se týká druhově určené věci, kterou lze nahradit srovnatelnou věcí, tedy musí jít o věc zastupitelnou.⁷¹ Toto rozlišení je důležité, neboť je-li předmětem exekuce věc nezastupitelná, tedy individuálně určená, ust. § 347 OSŘ se nepoužije a řízení o odebrání věci tím končí. Exekuce by pak měla být v této části zastavena.

Nezastupitelnými věcmi jsou takové, které nelze nahradit jinou věcí stejného druhu a jakosti, tj. např. umělecká díla, starožitné věci. I v některých případech svou povahou sice druhově určených věcí, které jsou sériově vyráběny, nelze tyto považovat za věci zastupitelné. To platí pro věci, které jsou v exekučním titulu označeny výrobním číslem, tedy individualizovány. Bude tak např. u motorového vozidla, které je v exekučním titulu označeno výrobním číslem, nebo jízdního kola, pokud je označeno výrobním číslem.⁷²

Soudcovský komentář k této problematice uvádí: „*Jestliže se tedy oprávněný v nalézacím řízení domáhal vydání věci na základě svého **vlastnického práva** k ní, jedná se o věc určenou individuálně, a to bez ohledu na to, že nebyla ve výkonu rozhodnutí popsána jedinečným způsobem. Pokud se domáhal vydání **půjčené věci** na základě smlouvy o zápůjčce, jedná se o věc určenou druhově, a to bez ohledu na to, že byla ve výroku popsána poměrně přesně.*“⁷³

⁷¹ HAVLÍČEK, Karel, ed., 2014-. op. cit. s. 550

⁷² Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 572; LEVÝ, Jiří. § 347 [Náhradní opatření věci]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1537

⁷³ HAVLÍČEK, Karel, ed., 2014-. op. cit. s. 550

I v případě dodání věci má význam rozlišování věcí zastupitelných a nezastupitelných. Půjde-li o dodání například palivového dřeva, písku, dlažebních kostek apod., bude se zcela jistě jednat o věci zastupitelné, které lze opatřit i jinak.⁷⁴

Jedná-li se o věc zastupitelnou, pokračuje soudní exekutor dle ust. § 347 odst. 1 nebo 2 OSŘ. Tento postup má oprávněnému nahradit nutnost podat proti povinnému žalobu na náhradu škody, proto soudní exekutor vyzve oprávněného k opatření věci z úřední povinnosti.⁷⁵

K opatření věci vyzve soudní exekutor oprávněného usnesením, proti němuž je přípustné odvolání. V rámci případného odvolání má totiž povinný, příp. i oprávněný, možnost namítnout, že se dle jeho názoru nejedná o věc zastupitelnou a není tak možné postupovat dle § 347 OSŘ. V usnesení je nutné přesně vymezit druh, popř. jakost náhradního plnění. Pořízením věci vzniknou oprávněnému náklady, které samozřejmě může uplatnit v probíhajícím exekučním řízení. Za tyto náklady nelze považovat pouze výdaje představované zaplacením ceny pořizované věci, ale také výdaje, které by nebylo nutné vynaložit, kdyby povinný věc vydal (např. cestovné, náklady na přepravu věci, ušlý výdělek oprávněného při pořizování věci).⁷⁶ Náklady musí oprávněný soudnímu exekutorovi doložit. Soudní exekutor není povinen přiznat oprávněnému veškeré náklady, které mu oprávněný doloží, ale pouze účelně vynaložené náklady na pořízení věci. O nákladech rozhodne exekutor příkazem k úhradě nákladů exekuce, proti němuž jsou přípustné námitky (§ 88 odst. 1, 3 EŘ). Přiznané náklady tak může přezkoumat ještě exekuční soud, a to jak na popud povinného, tak i oprávněného.

Opačná situace může nastat tehdy, kdy soudní exekutor shledá odebíranou věc jako nezastupitelnou, avšak oprávněný je jiného názoru. Je-li soudní exekutor přesvědčen, že nelze postupovat dle § 347 OSŘ, měla by být exekuce zastavena. Vzhledem ke skutečnosti, že nelze předpokládat souhlas oprávněného, když tento má za to, že v exekuci lze dále postupovat dle § 347 OSŘ, podá soudní exekutor podnět k zastavení exekučnímu soudu ve smyslu ust. § 55 odst. 5 EŘ. Soud pak

⁷⁴ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 574

⁷⁵ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 574

⁷⁶ HAVLÍČEK, Karel, ed., 2014-. op. cit. s. 551

posoudí, zda má být exekuce zastavena nebo má být pokračováno dle ustanovení o náhradním opatření věci.

Povinnost uhradit náklad na pořízení věci předem (tedy formou zálohy), může soudní exekutor uložit povinnému samostatným usnesením, ale i současně s výzvou oprávněnému k pořízení věci. Ke stanovení výše zálohy musí být určena přibližná cena věci. Tato může být určena dle odborného vyjádření oprávněného, znaleckého posudku (v případě cenné věci), ale i dle srovnatelných nabídek např. z internetu.⁷⁷ V usnesení rozhodne soudní exekutor o povinnosti povinného zaplatit potřebný náklad předem a zároveň určí lhůtu, ve které má být povinnost splněna. Proti usnesení je přípustné odvolání. I přes to, že se jedná pouze o zálohu, která bude po pořízení věci vyúčtována, povinný nemusí souhlasit s její výší.

Nesplní-li povinný svou povinnost zaplatit potřebný náklad předem a současně nepodá v zákonné lhůtě odvolání, vymůže soudní exekutor potřebný náklad některým ze způsobů uvedených v ust. § 59 odst. 1 EŘ. Po vymožení potřebného nákladu nebo zaplatí-li povinný náklad dobrovolně, vyplatí soudní exekutor tuto zálohu oprávněnému. Oprávněný tuto zálohu použije na pořízení věci a náklady s tím spojené. Tím však věc nekončí. Oprávněný musí následně doložit náklady, které použil na pořízení věci nebo v souvislosti s pořízením soudnímu exekutorovi. Ten je posoudí a rozhodne o skutečných a především účelně vynaložených nákladech příkazem k úhradě nákladů exekuce. Vyúčtováním skutečných nákladů může povinnému vzniknout nedoplatek, ale i přeplatek. Nedoplatek vymůže soudní exekutor po právní moci příkazu k úhradě nákladů exekuce některým ze způsobů, kterým se vymáhá peněžité plnění, přeplatek vyplatí povinnému, nebo použije na úhradu jiných nákladů exekuce, či jiného vymáhaného peněžitého plnění. Tímto bude exekuce provedena a může být skončena.

Samozřejmě se může stát, že zálohu na potřebný náklad soudní exekutor nevyvymůže žádným ze způsobů provedení exekuce na peněžité plnění. Oprávněnému i soudnímu exekutorovi pak nezbyvá než vyčkávat, zda se nějaký majetek povinného neobjeví (povinný nastoupí do zaměstnání a bude možné provádět srážky ze mzdy, povinný si pořídí movitou či nemovitou věc, kterou

⁷⁷ LEVÝ, Jiří. § 347 [Náhradní opatření věci]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1537

bude možné zpeněžit, či ji zdědí), anebo uvážit, zda je účelné další vedení exekuce a příp. exekuci zastavit.

4.2. Náklady

Náklady soudního exekutora v exekuci odebráním věci jsou hotové výdaje v paušální částce dle § 13 odst. 1, 9 ET, nebo hotové výdaje v plné výši ve smyslu odst. 2 téhož ustanovení. Hotové výdaje nad rámec paušální částky mohou vzniknout především v souvislosti s provedením samotného odebrání, tj. cestovní výdaje, náhrada za ztrátu času, náhrada za doručení písemností, náklady za znalecký posudek. Kromě cestovních výdajů nejsou tyto náklady zahrnuty do paušální částky podle odst. 1 (§ 13 odst. 5, § 14, § 15 ET). Náklady, které přesahují paušální částku je povinen soudní exekutor prokázat. Dále má soudní exekutor nárok na odměnu za exekuci odebráním věci dle § 8 ET, a to za každou odebranou věc nebo soubor věcí. Odměna činí 15 % z hodnoty věci nebo souboru věcí, nejméně však 2.000,- Kč. Hodnota věci či souboru věcí nemusí být známa od počátku, proto lze rozhodnout o výši odměny až v průběhu řízení poté, co bude hodnota věci zjištěna.

Oprávněný má nárok na náklady za právní zastoupení nebo na náklady nezastoupeného účastníka. Dále oprávněnému mohou vzniknout náklady za náhradní opatření věci, o kterých je pojednáno výše. Hotové výdaje nemusí oprávněnému vzniknout pouze v souvislosti s pořízením věci, ale také v souvislosti s nutností jeho přítomnosti (či jeho zástupce) při pokusu o odebrání věci u povinného. Tyto náklady je oprávněný povinen doložit, soudní exekutor posoudí jejich účelnost a příp. o nich rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce.

4.3 Odebrání věci a insolvence

Smyslem exekuce odebráním věci je odebrat povinnému věc, která mu nepatří, neboť ji odmítá vydat (dodat) oprávněnému vlastníkovu, anebo ji má

vydat v důsledku předcházejících právních jednání.⁷⁸ Majetková podstata dlužníka tak nemůže být dotčena a exekuce může být nařízena a provedena.

Problematická situace však může nastat, pokud je věc, která má být odebrána, zahrnuta v majetkové podstatě dlužníka. Takovou exekuci pak nelze ani nařídit (§ 140e odst. 1 IZ). Oprávněnému nezbývá, než se svého práva domoci excindační žalobou dle § 225 IZ. Teprve až po pravomocném skončení vylučovací žaloby je možné exekuci nařídit a provést.⁷⁹

Dalším zvláštním případem je jistě i střídavé užívání věci. Exekucním titulem je upraven rozsah práva dlužníka věc užívat a střídáním věci nemůže dojít ke zmenšení majetkové podstaty dlužníka. Pokud by měl insolvenční správce v úmyslu věc zpeněžit, bude i zde nutné podat excindační žalobu.

⁷⁸ Za předpokladu, že tato právní jednání jsou platná, tedy dlužník právně jednal v době nebo v rozsahu, které nebyly omezeny účinky insolvenčního řízení.

⁷⁹ KUBIZŇÁK, Jakub., 2014, op. cit. s. 20-23

5 Exekuce rozdělením společné věci

Rozdělení společné věci je způsobem provedení exekuce těch exekučních titulů, které upravují zrušení, resp. vypořádání podílového spoluvlastnictví. Rozdělení lze provést prodejem věci (movité i nemovité) a rozdělením výtěžku nebo reálným rozdělením věci podle podílů. Samotná povaha rozdělení musí být konkrétně vymezena v exekučním titulu.

Jedná se o velmi málo frekventovaný způsob exekuce na nepeněžité plnění, současně jsou s tímto způsobem provedení často spojeny jisté obtíže. Soudní rozhodnutí o vypořádání podílového spoluvlastnictví bývá výsledkem někdy i dlouholetého sporu, ať rodinného či pouze mezi obyčejnými spoluvlastníky. Důsledky těchto sporů se mohou následně projevit i v exekučním řízení.

Skutečnost, že rozdělení společné věci není častým způsobem provedení exekuce, se projevuje v rozhodovací praxi soudů a odborné literatuře. Judikatura je v tomto ohledu velice chudá, a co se týče odborné literatury, tato se věnuje především výkonu rozhodnutí, který se od exekučního řízení v mnoha ohledech liší. Je tak nutné pouze dovozovat z jednotlivých ustanovení občanského soudního řádu a exekučního řádu.

K nařízení exekuce rozdělením společné věci, ačkoli není exekučním titulem ukládána povinnost, je zapotřebí příslušného exekučního návrhu. Jelikož „oprávněnými“ z rozhodnutí jsou žalobci i žalovaní (jde o iudicium duplex), mohou exekuční návrh podat všichni účastníci nalézacího řízení (všichni spoluvlastníci věci, do jejichž právních poměrů rozhodnutí dopadá), nikoli jen ti, kteří vystupovali jako žalobci.⁸⁰

Ti ze spoluvlastníků, kteří exekuční návrh podali, mají postavení oprávněných. Ostatní účastníky nelze dle § 255 odst. 1 OSŘ než považovat za povinné.⁸¹ Exekuční návrh musí být podán proti všem ostatním spoluvlastníkům (případně jejich právním nástupcům). Pokud tak učiněno není, nemůže být návrhu pro nedostatek pasivní legitimace vyhověno. Pokud nebude účastenství na výzvu

⁸⁰ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 709; Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.01.2007, sp. zn. 20 Cdo 1886/2006

⁸¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3623/2010

doplněno, soudní exekutor exekuční návrh zamítne. Na tom nic nemění zásada vyslovená v § 348 odst. 2 OSŘ, neboť postavení všech spoluvlastníků jakožto oprávněných toto ustanovení zakládá pouze pro účely rozvrhu výtěžku.⁸²

Postavení spoluvlastníka jako povinného nedopadá na jiný majetek než přesně vymezený v exekučním titulu. V daném exekučním řízení se totiž nezjišťuje a nezajišťuje majetek povinného nebo povinných, vydá se exekuční příkaz pouze k provedení exekuce rozdělením společné věci a dále se pokračuje přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí nebo nemovitých věcí, anebo reálným rozdělením věci. Uvedené však neplatí, pokud oprávněný zároveň navrhne nařídit exekuci i k vymožení nákladů nalézacího řízení. V takovém případě by se pak v exekuci postupovalo jak způsobem provedení exekuce, která platí pro vymožení peněžitého plnění, tak provedením exekuce rozdělením společné věci.

5.1 Prodej věci a rozdělení výtěžku

Ukládá-li vykonatelné rozhodnutí, aby byla společná movitá či nemovitá věc prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky, provede se výkon rozhodnutí (exekuce) přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých nebo nemovitých věcí (§ 348 odst. 1 OSŘ). Spoluvlastníci mají pro účely rozvrhu výtěžku prodeje postavení oprávněných; výše pohledávek se stanoví podle výše jejich podílů na společné věci (§ 348 odst. 2 OSŘ).

Po pověření k provedení exekuce příslušným exekučním soudem vyrozumí soudní exekutor účastníky řízení o zahájení exekuce v souladu s ust. § 44 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy o provedení exekuce rozdělením společné věci. V exekučním příkazu exekutor označí v souladu s exekučním titulem věc, která má být prodána.

Soud nařídí výkon rozhodnutí usnesením, proti kterému je přípustné odvolání (§ 254 odst. 3 OSŘ). Z uvedeného lze dovodit, že i v případě exekuce rozdělením společné věci je přípustná procesní obrana, a to i přes to, že se jedná vzhledem k postavení účastníků o zvláštní způsob provedení exekuce. Procesní

⁸² KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 710

obranou je návrh na zastavení exekuce. Právě vzhledem k postavení účastníků soudní exekutor nevyzývá k dobrovolnému splnění povinnosti dle ust. § 46 odst. 6 EŘ, když exekučním titulem žádná povinnost uložena není.⁸³ Z uvedeného ustanovení a ust. § 55 odst. 2 EŘ vyplývá, že účastníci mají možnost podat návrh na zastavení exekuce ve lhůtě 30 dnů od doručení vyrozumění o zahájení exekuce. V této lhůtě může dojít ke vzájemné dohodě spoluvlastníků a samotného exekučního rozdělení věci by již nebylo zapotřebí. V takovém případě nelze opomenout náklady soudního exekutora, které mu případně vznikly.

Pokud návrh na zastavení exekuce podán nebyl, soudní exekutor pokračuje v provádění exekuce.

5.1.1 Prodej nemovité věci

Týká-li se prodej nemovité věci, soudní exekutor v exekučním příkazu v souladu s § 335b odst. 1 OSŘ účastníkům zakáže, aby po doručení příkazu převedli svůj spoluvlastnický podíl na někoho jiného nebo jej zatížil, a dále jim uloží, aby do 15 dnů od doručení příkazu oznámili, zda a kdo má k nemovité věci předkupní právo, výhradu zpětné koupě, právo odpovídajícímu věcnému břemeni, výměnek nebo nájemní či pachtovní právo, jde-li o práva nezapsaná v katastru nemovitostí, s poučením, že při neoznámení účastník odpovídá za škodu tím způsobenou – viz příloha č. 4.

Dalším krokem soudního exekutora při prodeji nemovité věci je bezesporu její ocenění (§ 336 odst. 1 OSŘ). I § 66 odst. 5 EŘ stanoví, že nemovitou věc je třeba ocenit cenou obvyklou.⁸⁴ K tomuto účelu ustanoví soudní exekutor znalce z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí. Je-li to potřebné, může být nařízeno ohledání nemovité věci. OSŘ připouští i použití staršího znaleckého posudku, pokud se nezměnily okolnosti rozhodující pro ocenění. Starší posudek by měl být také zpracován pro stejný účel, tedy nelze pro exekuční řízení použít např. posudek vypracovávaný pro bankovní instituce apod.

⁸³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3623/2010

⁸⁴ Uvedené ustanovení odkazuje přímo na § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)

Soudní exekutor při určení ceny nemovité věci vychází ze znaleckého posudku. Cenu obvyklou určí exekutor usnesením. Náležitosti usnesení o ceně nemovité věci jsou upraveny v ust. § 336a OSŘ.

Pokud není proti usnesení o ceně nemovitých věcí podáno odvolání a rozhodnutí nabylo právní moci, vydá soudní exekutor dražební vyhlášku, jejíž náležitosti jsou upraveny v § 336b a násl. OSŘ, a nařídí dražební jednání. Jak uvádí § 348 odst. 1 OSŘ, výkon rozhodnutí rozdělením společné věci prodejem se provede přiměřeně podle ustanovení o prodeji nemovitých věcí. Je tedy třeba zohlednit zvláštní způsob provedení exekuce, kde účastníci rozhodně nemají stejné postavení, jako v jiném, běžném exekučním řízení. Z ustanovení upravujících výkon rozhodnutí prodejem nemovité věci (§ 335 - § 337h OSŘ) se neuplatní ta, která neodpovídají odlišnému účelu této exekuce. V takovém případě tedy nemusí dražební vyhláška, aniž by došlo k porušení zákona, obsahovat výroky stanovené v § 336b odst. 4 písm. a), b) OSŘ, obsahující upozornění a výzvu pro oprávněné, další oprávněné a věřitele, o možnosti a podmínkách přihlášení jejich pohledávek, pro které nebyl výkon rozhodnutí nařízen.⁸⁵

Z uvedeného rozhodnutí plyne, že soudní exekutor nemá povinnost poučit v dražební vyhlášce případné věřitele povinného (v tomto případě i oprávněného) o možnosti přihlášení pohledávek. Možnost přihlášení pohledávky plyne přímo ze zákona, a to z ust. § 336f OSŘ. Vzhledem ke skutečnosti, že dražební vyhlášku doručuje soudní exekutor osobám uvedeným v ust. § 336c OSŘ, nepříjdou případní věřitelé povinného či oprávněného o právo uspokojit svou pohledávku z výtěžku dražby.

Podle § 348 odst. 3 OSŘ soud výkon rozhodnutí zastaví, nepodaří-li se společnou věc prodat. Dle odborné literatury je v takovém případě nutné zohlednit ust. § 336m odst. 1 OSŘ, které stanoví, že výkon rozhodnutí bude v případě bezúspěšné dražby zastaven až za splnění podmínky, že oprávněný, nepodá do 1 roku návrh na nařízení další dražby. V případě, že oprávněný návrh na nařízení dalšího dražebního jednání podá, lze nařídít dle § 336m odst. 3 OSŘ až 5 kol dražebních jednání. Pokud se nemovitou věc nepodaří prodat ani v pátém kole, pak soud řízení zastaví.

⁸⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 12.4.2016, sp. zn. 26 Cdo 1567/2015

Pro exekuční řízení se výše uvedený postup použije pouze v druhé části. Ust. § 46 odst. 2 věta první EŘ, jako zákon speciální, výslovně stanoví, že exekutor činí úkony směřující k provedení exekuce i bez návrhu. Ust. § 336m odst. 1 OSŘ se tak pro exekuční řízení nepoužije a soudní exekutor může nařídit až 5 dražebních jednání i bez návrhu oprávněného. Nepodaří-li se prodat nemovitou věc ani v pátém kole, musí být exekuce zastavena.

K průběhu dražby je určitě vhodné dodat, že spoluvlastníci nemovité věci nemají plnohodnotné postavení povinného, tudíž nejsou vyloučeni z dražby ve smyslu ust. § 336h odst. 4 OSŘ.

V případě učinění nejvyššího podání udělí soudní exekutor dražiteli příklep. Ohledně příklepu postupuje soudní exekutor dle § 336j a násl. OSŘ, vč. institutu předražku a obmeškalého vydražitele. Vzhledem ke skutečnosti, že spoluvlastníci nejsou vyloučeni z dražby, může se každý ze spoluvlastníků stát vydražitelem nebo předražitelem. Může tak dojít i k situaci, kdy se jeden ze spoluvlastníků stane vydražitelem, avšak jiný ze spoluvlastníků na základě učinění nejvyššího předražku předražitelem. Předražek může učinit kdokoliv, kromě osob vyloučených z dražby, včetně ostatních spoluvlastníků věci, avšak institut předkupního práva se v této fázi již nepoužije. Pokud se zúčastní dražby více spoluvlastníků nemovité věci a učiní-li stejné nejvyšší podání, bude nutné určit dražitele, kterému bude udělen příklep losem.⁸⁶

Požádá-li o to alespoň jeden věřitel, případně oprávněný nebo povinný, podle § 336 odst. 4 písm. b) nebo § 336p odst. 2, nařídí soudní exekutor po právní moci usnesení o udělení příklepu, zaplacení nejvyššího podání nebo předražku vydražitelem, právní moci usnesení o předražku a uplynutí lhůty podle § 336p jednání o rozvrhu rozdělované podstaty (§ 336q odst. 1 OSŘ). V případě, že nikdo o nařízení jednání nepožádá, rozhodne soudní exekutor o rozdělení nejvyššího podání bez jednání.

O rozdělení nejvyššího podání se rozhoduje usnesením. V tomto usnesení bude určeno, jak bude výtěžek prodeje nemovité věci rozdělen, tedy v jakém pořadí a v jaké výši budou pohledávky uspokojeny a také v jakém poměru bude zbytek výtěžku rozdělen mezi oprávněného a povinného. Zákon i v případě

⁸⁶ Každý spoluvlastník nemovité věci má k této věci předkupní právo ze zákona (§ 1124 OZ); každý spoluvlastník má v dražbě dle § 338 odst. 3 OSŘ možnost dorovnání podání.

prodeje nemovité věci v rámci rozdělení společné věci pamatuje na pohledávky třetích osob. Přestože účelem exekuce rozdělením společné věci je společnou věc prodat a výtěžek prodeje rozdělit mezi spoluvlastníky dle výše jejich podílů, oprávněný a povinný nemají při rozvrhu výtěžku výhodu před třetími osobami.

„Stanoví-li zákon způsob vypořádání rozdělované podstaty mezi oprávněného (v případě výtěžku z prodeje společné věci mezi spoluvlastníky jakožto oprávněné) a další (případně) věřitele, je soud (soudní exekutor) povinen způsob rozvržení rozdělované podstaty podle skupin a pořadí oprávněného (oprávněných) a věřitelů respektovat, jinak by k naplnění cíle rozvrhu nedošlo. Tento princip tedy zásadně platí i pro rozdělení výtěžku podle § 348 odst. 1 o. s. ř. mezi spoluvlastníky a jiné věřitele, avšak – v rámci přiměřené aplikace – pouze ty věřitele, jimž svědčí věcné právo k prodávané věci. Z povahy případu a opět v souladu s přiměřeným použitím zůstane ustanovení § 337c odst. 7 o. s. ř., týkající se vyplacení hyperochy povinnému, nenaplněno. Všechny výroky plynoucí z aplikace § 337c o. s. ř. se v každém případě vztahují k rozdělení jednoho výtěžku z prodeje společné věci, a jsou proto vzájemně provázány, tj. jsou závislé.“⁸⁷

V rozvrhu se tedy v první skupině uspokojují pohledávky nákladů vzniklých soudnímu exekutorovi v daném řízení (náklady viz podkapitola 5.3); ve druhé skupině se pohledávky související se správou domu a pozemku vůči vlastníku jednotky neuspokojují, neboť se jedná o pohledávky, které jsou věřitelem teprve uplatňovány u soudu a věřiteli tak nesvědčí věcné právo k prodávané věci; ve třetí skupině se uspokojí pohledávky z hypotečních úvěrů sloužící ke krytí dluhů z hypotečních zástavních listů v oběhu a ve čtvrté skupině pohledávka oprávněných a pohledávky zajištěné zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva (§ 337c odst. 1 písm. a) – d) OSŘ). Pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, se v rámci dané skupiny neuspokojuje, neboť ani zde věřiteli nesvědčí věcné právo k prodávané věci (pokud ano, musí se přihlásit jako věřitel, jemuž věcné právo svědčí, nikoli jako další oprávněný).

S ohledem na ust. § 348 odst 2 OSŘ bude zbytek výtěžku rozdělen mezi spoluvlastníky v rámci čtvrté skupiny, a to dle pořadí ostatních věřitelů ve čtvrté skupině. Pořadí pohledávek v jednotlivých skupinách je stanoveno v ust. § 337c

⁸⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.08.2019, sp. zn. 20 Cdo 929/2018

odst. 5 OSŘ. Logicky tedy již nelze uspokojit pohledávky v dalších skupinách uvedených v § 337c odst. 1 písm. e) – h) OSŘ.

Z výtěžku se nejdříve odečtou náklady spojené s prodejem věci. Náklady exekuce by měli nést účastníci podle výše spoluvlastnických podílů, avšak lze přihlídnout k dosavadnímu chování spoluvlastníků, tedy zda některý ze spoluvlastníků úmyslně bránil jakékoliv dohodě o prodeji společné věci např. tím, že by se v tomto ohledu choval k ostatním spoluvlastníkům odmítavě až šikanózně. Takové jednání by však muselo být náležitě prokázáno. Pokud se do řízení přihlásil věřitel s pohledávkou zajištěnou zástavním právem s pořadím lepším, než jaké náleží spoluvlastníkům věci, je zapotřebí při uspokojování takové pohledávky zjistit, zda se zástava vztahuje k celé nemovitosti nebo jen k některému podílu. Vztahuje-li se zajištění jen k některému podílu, uspokojí se zajištěná pohledávka jen z nároku toho spoluvlastníka, kterému podíl patří. Vztahuje-li se zajištění k více podílům, uspokojí se zajištěná pohledávka poměrně z nároků těch spoluvlastníků, kterým podíly patří, a to dle jejich výše.⁸⁸

Právní mocí usnesení o rozvrhu je exekuce provedena. Soudní exekutor vyplatí přiznané částky, učiní příslušné kroky k provedení výmazů v katastru nemovitostí a řízení ukončí.

5.1.2 Prodej movité věci

Při prodeji movité věci soudní exekutor v exekučním příkazu v souladu s § 324 OSŘ účastníkům zakáže, aby nakládali se společnou věcí, a dále jim uloží, aby do 15 dnů od doručení příkazu oznámili, zda věc nabyli jako substituční jmění, a pokud jde o takovou věc, zda mají právo s ní volně nakládat a zda jsou exekucí vymáhány zůstavitelovi dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře - viz příloha č. 5.

Prodej movitých věcí je upraven v ust. § 232 – 334a OSŘ. Některá ustanovení o prodeji movité věci se však při provedení exekuce rozdělením

⁸⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.08.2019, sp. zn. 20 Cdo 929/2018

společné movité věci nepoužijí. Neuplatní se např. § 325 odst. 1 OSŘ, podle kterého by měl být exekuční příkaz doručen až při výkonu. Smyslem tohoto ustanovení je, aby se povinný nedozvěděl o exekuci předem a nezmařil tak její účel. Dále se nepoužijí ustanovení o soupisu, neboť je od začátku jasné, které věci se rozdělení týká.⁸⁹

Nepoužije se ani úprava o zajištění věci. Prodej věci movité může být proveden jen tehdy, je-li věc v držení spoluvlastníků. Má-li předmětnou movitou věc v držení jiná osoba, může být její prodej proveden, jen pokud tato osoba věc dobrovolně odevzdá. Pokud není věc dobrovolně odevzdána, měla by být exekuce zastavena.⁹⁰

Při ocenění movité věci postupuje soudní exekutor podle § 328 OSŘ. V úvahu připadá i nabídka ke koupi za hotové dle § 328a OSŘ. Po ocenění nařídí soudní exekutor dražbu. Organizaci dražby movitých věcí upravuje ust. § 328 - § 329 OSŘ.

I v případě prodeje věcí movitých, bude exekuce zastavena, nepodaří-li se společná věc prodat. Zde je zapotřebí užít speciální ustanovení, a to § 330 odst. 2 OSŘ, které stanoví, že nenajde-li se vydražitel pro dražené věci, nařídí soud opětovnou dražbu. Exekuce tedy bude zastavena až v případě, že i opětovná dražba bude bezúspěšná. Neužije se zde ust. § 330 odst. 4 OSŘ o nabídce věci oprávněnému. Oprávněný i povinný jsou totiž stále spoluvlastníky prodávané věci a souhlas s převzetím by znamenal, že spoluvlastníci se dohodli o způsobu vypořádání jejich spoluvlastnictví k této věci dodatečně.⁹¹

Při dražbě movitých věcí se uděluje slovní příklep (§ 329 odst. 3 OSŘ) a potvrzení o vydražení je vydražiteli vystaveno jen na základě žádosti (§ 329a odst. 1 OSŘ).

Pokud se do dražby movitých věcí nepřihlásí žádný věřitel, rozdělí soudní exekutor výtěžek prodeje po srážce nákladů a případně i příslušné daně z přidané hodnoty mezi spoluvlastníky podle výše jejich podílů. V tomto případě se žádný

⁸⁹ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 584

⁹⁰ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 710

⁹¹ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 584

rozvrh neprovádí, je však zapotřebí určit usnesením výši nákladů a jaká částka bude vyplacena účastníkům.⁹²

V případě, že se do dražby přihlásil věřitel či věřitelé, provede soudní exekutor rozvrh tak jako u věcí nemovitých. Pořadí pohledávek se řídí dle ust. § 331a a §332 OSŘ.

Právní mocí usnesení o rozvrhu nebo usnesení, kterým jsou určeny částky k výplatě, je exekuce provedena a může být tedy ukončena.

5.2 Reálné rozdělení věci podle podílů

Provedení exekuce reálným rozdělením se provede dle povahy věci. Věci jsou dělitelné, pokud jejich rozdělením nedojde k jejich podstatnému znehodnocení a lze je rozdělit na více samostatných věcí stejného druhu. Nedělitelné věci jsou pak takové, které by i reálně možným rozdělením ztratily svou hodnotu nebo byly zničeny.⁹³

Samotná povaha reálného rozdělení by měla být stanovena již v exekučním titulu, neboť samotnou proveditelnost by měl zkoumat soud již v nalézacím řízení. Pokud by bylo rozdělení stanovené exekučním titulem neuskutečnitelné, nebyl by exekuční titul sám o sobě vykonatelný a exekuce by tak nemohla být ani nařízena. Exekuční řízení je řízení vykonávací, a neslouží tak k odstraňování nedostatků exekučního titulu.⁹⁴

Po pověření k provedení exekuce vyrozumí soudní exekutor účastníky o zahájení řízení a rozhodne o způsobu provedení exekuce vydáním exekučního příkazu. V exekučním příkazu uvede exekutor věc, která má být rozdělena, a jakým konkrétním způsobem bude rozdělení provedeno – viz příloha č. 6.

Jelikož je fyzické rozdělení věci movité zpravidla nereálné a neúčelné, nejsou movité věci zrovna častým předmětem rozdělení. Častějším předmětem rozdělení bývají věci nemovité, jako např. nezastavěné pozemky.

⁹² Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 585

⁹³ Winterová, A., Macková, A. a kolektiv., 2018, op. cit. s. 162

⁹⁴ LEVÝ, Jiří. § 349 [Způsob provedení]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1542

Vzhledem k rozmanitosti jednotlivých případů zákon nejde do žádných podrobností a ponechává tak soudu (soudnímu exekutorovi) prostor, aby určil, jak bude rozdělení provedeno.⁹⁵

Podle § 349 odst. 2 OSŘ může soudní exekutor, je-li to třeba, zejména je-li nutno přesně stanovit, popřípadě vytyčit hranice pozemků, přibrat k rozdělení znalce. To není třeba, pokud přesný způsob rozdělení, vč. geometrického plánu zpracuje již nalézací soud. Geometrického plánu bude potřeba v každém případě, proto se buď použije plán zhotovený v nalézacím řízení, nebo nechá soudní exekutor zpracovat plán znalcem. Samotné rozdělení musí proběhnout v souladu se zákonem č. 256/2013 Sb., katastrální zákon a prováděcími předpisy.

Ust. § 349 odst. 1. OSŘ umožňuje soudnímu exekutorovi přibrat vhodnou osobu, podle možnosti zástupce obce. Například u rozdělení stavby bude bezesporu potřeba vyjádření stavebního úřadu. Přibrání vhodné osoby může také pomoci předejít pochybnostem o tom, jak bylo rozdělení provedeno. Provedení exekuce je vhodné zachytit i s pomocí záznamové techniky, např. pořízením fotografií či audiovizuálního záznamu.⁹⁶

Při reálném rozdělení může nastat i situace, kdy bude potřeba provést určité práce a výkony (zbudování rozvodů či sítí, stavební propojení určitých prostor nebo naopak jejich stavební uzavření apod.). V takovém případě postupuje soudní exekutor podle § 350 OSŘ. Exekutor může zmocnit některé spoluvlastníky (typicky ty, kteří exekuci navrhli), aby si potřebné práce provedli sami, nebo dali provést někým jiným, a to na náklady spoluvlastníků všech. O nákladech pak rozhodne samostatným usnesením, kterým určí ostatním spoluvlastníkům povinnost přiměřeně, dle výše podílů, tyto náklady uhradit spoluvlastníkovi, který tyto náklady vynaložil. V usnesení určí exekutor i lhůtu k plnění, neboť se nejedná o náklady exekuce.⁹⁷

Rozdělením věci je exekuce provedena a v případě, že jsou uhrazeny náklady exekuce, může být exekuce ukončena.

⁹⁵ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 588

⁹⁶ LEVÝ, Jiří. § 349 [Způsob provedení]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1542

⁹⁷ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004, op. cit. s. 713

5.3 Náklady

Náklady soudního exekutora v exekuci rozdělením společné věci jsou hotové výdaje v paušální částce dle § 13 odst. 1, 9 ET, nebo hotové výdaje v plné výši ve smyslu odst. 2 téhož ustanovení. Náklady za případný znalecký posudek nejsou dle § 13 odst. 5 ET zahrnuty do paušální částky podle odst. 1. Náklady, které přesahují paušální částku je povinen soudní exekutor prokázat. Dále má soudní exekutor nárok na odměnu za exekuci rozdělením společné věci dle § 9 ET. V případě rozdělení prodejem věci se ve výpočtu odměny postupuje dle § 6 ET, kdy základem pro určení výše odměny je výtěžek prodeje věci po odpočtu nákladů a příp. i příslušné daně z přidané hodnoty. V případě reálného rozdělení věci náleží soudnímu exekutorovi odměna 6.000,- Kč za každou rozdělovanou věc.

Oprávněný má nárok na náklady za právní zastoupení vypočtené dle vyhl. č. 177/1996 Sb., nebo na náklady nezastoupeného účastníka dle vyhl. č. 254/2015 Sb. V případě exekuce rozdělením společné věci jsou však dány důvody hodné zvláštního zřetele (§150 a § 270 odst. 4 OSŘ), aby nebyly oprávněnému náklady přiznány zcela, ale jen poměrnou částí odpovídající spoluvlastnickým podílům povinných, a to vůči každému povinnému podle velikosti jeho podílu.⁹⁸

5.4 Rozdělení společné věci a insolvence

Rozhodnutím nalézacího soudu o vypořádání spoluvlastnictví je vlastnické právo spoluvlastníků pouze upřesněno, resp. spoluvlastníkům stejně nesvědčí vlastnické právo k větší části věci, než jak bylo stanoveno soudem či jak vyplývá např. z katastru nemovitostí. Provedením exekuce rozdělením společné věci nemůže dojít ke zmenšení majetkové podstaty dlužníka a k prodeji společné věci proto může dojít i po zahájení insolvenčního řízení či prohlášení úpadku na majetek jednoho ze spoluvlastníků. Při výplatě výtěžku je nutné přihlídnout ke způsobu řešení spoluvlastníkového úpadku a výtěžek vyplatit osobě, která má dispoziční oprávnění v rámci insolvenčního řízení. V pochybnostech lze peníze

⁹⁸ LEVÝ, Jiří. § 348 [Postup]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1538

složit u ustanoveného insolvenčního správce či příslušného insolvenčního soudu.⁹⁹

⁹⁹ KUBIZŇÁK, Jakub., 2014, op. cit. s. 20-23

6 Exekuce provedením prací a výkonů

Exekucí provedením prací a výkonů se vykonávají ty exekuční tituly, které ukládají povinnému povinnost vykonat určitou činnost, nebo naopak se nějakého jednání zdržet či určité jednání strpět, aniž by se jednalo o některý z předchozích způsobů provedení exekuce na nepeněžitě plnění (vyklizení, odebrání věci, rozdělení společné věci).

Zákon rozděluje způsob provedení prací a výkonů do dvou kategorií, které nauka a praxe označuje jako zastupitelná (§ 350 OSŘ) a nezastupitelná plnění (§ 351 OSŘ). Ukládá-li exekuční titul povinnému povinnost vykonat pro oprávněného nějakou práci, kterou může vykonat i někdo jiný než povinný, jedná se o plnění zastupitelné. Typickou povinností bude například provést opatření k odvrácení hrozící škody, oplotit pozemek, odstranit stavbu, odstranit vadu věci, zhotovit dílo, resp. věc na zakázku apod.¹⁰⁰ Nezastupitelným je pak plnění, které může být učiněno jen povinným osobně, tedy takové jednání, kdy má povinný vykonat něco, co za něj nikdo jiný vykonat nemůže. Typickou povinností bude například vytvoření uměleckého díla, závazek k provedení hudební či jiné umělecké produkce, někomu se omluvit, strpět vstup na pozemek, zdržet se obtěžování hlukem apod.¹⁰¹ Po povinném jsou v těchto případech vyžadovány jeho zvláštní vlastnosti, jako např. jeho odbornost, zkušenost nebo jiné zvláštní předpoklady, současně v daném místě a čase není dostupná žádná jiná taková osoba.¹⁰²

V případě zastupitelného plnění může tedy zajistit práce a výkony za povinného soudní exekutor či oprávněný (§ 72 odst. 1 EŘ ve spojení s § 350 OSŘ), v případě nezastupitelného plnění je povinnost po povinném vymáhána ukládáním pokut dle § 351 OSŘ. Pro rozlišení mezi zastupitelným a nezastupitelným plněním uveďme příklad, kterým může být postavení plotu. Ukládá-li exekuční titul povinnému povinnost postavit plot, bude exekuce prováděna dle ust. § 350 OSŘ. Ukládá-li exekuční titul povinnému povinnost

¹⁰⁰ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír. , 2004. op. cit. s. 715

¹⁰¹ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 602

¹⁰² Winterová, A., Macková, A. a kolektiv., 2018, op. cit. s. 162-3

strpět postavení plotu, tedy povinný jen nesmí jeho postavení bránit, bude exekuce prováděna dle ust. § 351 OSŘ.¹⁰³

Jako u předchozích způsobů provedení exekuce musí být i v tomto případě exekuční titul vykonatelný. Povinnost k plnění musí být v titulu řádně identifikována. V ojedinělých případech se lze k určení povinnosti uchýlit k odůvodnění rozhodnutí, avšak jen k výkladu výroku rozhodnutí, nikoliv proto, aby byl tento výrok doplněn nebo opraven.¹⁰⁴ Například materiálně nevykonatelné je rozhodnutí, kterým soud ukládá povinnému strpět prodej zástavy, neboť takový postup zakazuje ust. § 258 odst. 1 OSŘ, které předpokládá pouze rozhodnutí ukládající peněžité plnění. Rozhodnutí, které ukládá povinnost něco strpět, se vykonává podle ustanovení § 351 odst. 1 OSŘ, avšak nutit povinného snášet prodej zástavy je jednak neefektivní, protismyslné a také neúčelné.¹⁰⁵ Vykonatelné také nebude rozhodnutí, které ukládá povinnému povinnost umožnit příjezd na pozemek. Takový výrok je tak obecný, že ani na základě dostupných výkladových metod nelze dovodit povahu uložené povinnosti, tedy ani nelze určit způsob, jakým by měla být exekuce provedena.¹⁰⁶ Vykonat také nelze rozsudky, které ukládají prohlášení vůle ve smyslu ust. § 161 odst. 3 OSŘ. Takovým rozsudkem je prohlášení vůle bez dalšího nahrazeno a není tak třeba provedení exekuce, neboť cíl žalobce byl v okamžiku nabytí právní moci rozsudku naplněn.¹⁰⁷

Vlastník pozemku, na kterém je umístěna stavba, jejímž vlastníkem je někdo jiný, se může domáhat ochrany svého vlastnického práva žalobou na odstranění stavby, nikoliv žalobou na vyklizení pozemku, neboť nemovitou stavbu nelze z pozemku, na kterém je umístěna, přemístit jinam.¹⁰⁸ Ukládá-li vykonatelné rozhodnutí povinnému povinnost vyklidit pozemek nebo jeho část, nelze exekuci nařídit tak, že bude oprávněnému povoleno provést vyklizení na náklady povinného sám, tj. podle ust. § 350 odst. 1 OSŘ, ale pouze vyklizením podle § 340 a násl. OSŘ.¹⁰⁹ Jak již bylo zmíněno v kapitole 4, v případě střídavého užívání věci nelze postupovat dle ust. § 351 OSŘ, neboť v takovém

¹⁰³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 7. 1965, sp.zn. 4 Cz 89/65

¹⁰⁴ KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír., 2004. op. cit. s. 716

¹⁰⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1612/96

¹⁰⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.6.2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003

¹⁰⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.5.2004, sp. zn. 20 Cdo 1330/2003

¹⁰⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1396/96

¹⁰⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.4.2009, sp. zn. 20 Cdo 2001/2007

případě se nejedná o „jinou“ povinnost, nýbrž povinnost vynutitelnou zvlášť upraveným způsobem exekuce, a to výkonem podle ustanovení § 345 a násl. OSŘ, tedy povinnost věc vydat.¹¹⁰ Ukládá-li exekuční titul povinnost, která se bude vymáhat dle ust. § 350 nebo § 351 OSŘ, dvěma osobám, lze provádět exekuci proti kterékoliv z nich.¹¹¹

Také v exekučním návrhu musí být přesně specifikována povinnost, která má být na povinném vymožena. Není nutné, aby oprávněný v exekučním návrhu uváděl, zda má být exekuce provedena dle § 350 či § 351 OSŘ. Exekuční soud ani exekutor nejsou vázáni volbou způsobu provedení exekuce navrženou oprávněným. Je-li volba oprávněného nesprávná, provede se exekuce správným způsobem a navržený nesprávný způsob provedení exekuce není důvodem k odmítnutí či zamítnutí exekučního návrhu.¹¹² Volba způsobu provedení exekuce bude záviset především na soudním exekutorovi, neboť exekuční soud od roku 2013 nevydává o nařízení exekuce rozhodnutí, ale pověření exekutora k provedení exekuce. V takovém pověření exekuční soud pouze uvede, že pověřuje vedením exekuce konkrétního exekutora a na základě jakého vykonatelného rozhodnutí. Dle obecných principů, které ovládají posuzování exekučního návrhu, se nebude soudní exekutor ani exekuční soud zabývat otázkou, zda povinný povinnost uloženou exekučním titulem splnil či nikoliv. Splnil-li povinný svou povinnost řádně ještě před nařízením exekuce, může se domáhat jejího zastavení dle § 55 EŘ.¹¹³ V případě neoprávněného zahájení exekuce pak ponese náklady exekuce oprávněný.

Je třeba vzít v potaz, že exekuční titul může ukládat více povinností různé povahy, nebo jednu povinnost, která zahrnuje více různých činností, z nichž některé mohou být zastupitelné a některé nezastupitelné. Ukládá-li exekuční titul více různorodých povinností, může být exekuce prováděna více způsoby, avšak takovými, které budou vždy odpovídat povaze jednotlivých povinností. Exekuce tak může být prováděna například kombinací ukládání pokut dle ust. § 351 OSŘ, provedením prací a výkonů za povinného dle ust. § 350 OSŘ, ale i vyklizením dle ust. § 340 a násl. OSŘ, příp. dalšími způsoby provedení dle ust. § 59 odst. 2 EŘ. Jde-li však o jednu povinnost, která obsahuje více dílčích činností, je nutné

¹¹⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 133/2004

¹¹¹ Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22.1.2003, sp. zn. 20 Co 4/2003

¹¹² Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 1. 2002, sp. zn. 18 Co 17/2002

¹¹³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 1965, sp. zn. 5 Cz 57/65

posoudit, zda má povinnost jako celek povahu zastupitelného či nezastupitelného plnění. Je třeba učinit závěr o tom, která z vynucovaných činností je „hlavní“, a podle toho zvolit způsob provedení exekuce. Pokud bude převažovat činnost, která má povahu zastupitelného plnění, provede se exekuce dle ust. § 350 OSŘ, v opačném případě se provede dle § 351 OSŘ.¹¹⁴

6.1 Provedení prací a výkonů – zastupitelné plnění

Provedení prací a výkonů je jediný způsob provedení exekuce na nepeněžitá plnění, který zvlášť upravuje EŘ, a to v ust. § 72. Právě toto ustanovení dává soudnímu exekutorovi větší škálu prostředků k vymožení povinností uložených exekučním titulem než OSŘ.

Ust. § 350 odst. 1 OSŘ stanoví, že pokud vykonávané rozhodnutí ukládá, aby povinný provedl pro oprávněného nějakou práci, kterou může vykonat i někdo jiný než povinný, povolí soud oprávněnému, aby si dal práci, o kterou jde, provést někým jiným nebo si ji provedl sám, a to na náklad povinného. Podle ust. § 72 odst. 1 EŘ se soudní exekutor postará o to, aby práce, které může vykonat i někdo jiný než povinný, provedl pro oprávněného někdo jiný, nedohodl-li se s oprávněným jinak. EŘ tak připouští další možnost, kým mohou být práce a výkony provedeny. Je tedy vhodné, aby se soudní exekutor předem dohodl s oprávněným, zda má zajistit provedení prací exekutor, nebo zda si chce oprávněný práce zajistit sám.

Po pověření provedením exekuce vyrozumí soudní exekutor oprávněného o zahájení exekuce dle § 44 odst. 1 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy vydá exekuční příkaz provedením prací a výkonů. Exekučním příkazem soudní exekutor rozhodne buď tak, že dá na náklad povinného provést konkrétní práci a že ten, kým soudní exekutor nechá práci provést, je oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde, anebo povolí oprávněnému, aby předmětnou práci provedl na náklad povinného sám, nebo si dal práci provést někým jiným, a že oprávněný nebo ten, kým si nechá práci provést, je oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde. Dále také může

¹¹⁴ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 604-5

exekutor uložit povinnost povinnému zaplatit potřebný náklad na provedení exekuce předem (§ 350 odst. 3 OSŘ) – viz příloha č. 7.

Vzhledem ke skutečnosti, že již pověřením k provedení exekuce vzniknou soudnímu exekutorovi náklady exekuce, je třeba začít zjišťovat a zajišťovat majetek povinného (§ 35 odst. 3 EŘ), tak jako při exekuci vedené pro peněžité plnění. Navíc může být exekuce nařízena i pro náklady nalézacího řízení.

Nejpozději s prvním exekučním příkazem zašle exekutor povinnému vyznění o zahájení exekuce, výzvu k dobrovolnému splnění povinnosti dle § 46 odst. 6 EŘ a další listiny dle § 44 odst. 1 EŘ. Ve lhůtě 30 dnů od doručení těchto listin má povinný možnost splnit vymáhané povinnosti dobrovolně, anebo podat opravný prostředek.

Splní-li povinný veškeré vymáhané povinnosti dobrovolně, exekuce může být skončena. Není zapotřebí exekuci v části provedení prací a výkonů, jsou-li splněny dobrovolně, zastavovat, neboť povinný splnil tuto povinnost až pod tíhou exekuce.

Podá-li povinný ve lhůtě dle § 46 odst. 6 EŘ opravný prostředek, má tento pro provedení exekuce suspensivní účinek a samotné práce nemohou být provedeny, dokud nebude o návrhu povinného pravomocně rozhodnuto.

Má-li práce zajistit soudní exekutor, je vhodné, pokud není exekutor či jeho pracovník odborníkem v daném oboru, aby si nechal zpracovat, ač to zákon neukládá, vhodnými osobami cenové nabídky na provedení prací. Podle nejvhodnější cenové nabídky je pak možné stanovit předběžné náklady na provedení prací a výkonů. Povinnost zaplatit potřebný náklad na provedení exekuce, tedy zálohu na náklady exekuce, může soudní exekutor uložit povinnému (§ 350 odst. 3 OSŘ), ale i oprávněnému (§ 90 odst. 3 EŘ), obzvláště jeví-li se vymožení potřebného nákladu po povinném jako bezvysledné.

O povinnosti povinného zaplatit potřebný náklad předem (tedy formou zálohy) rozhodne soudní exekutor usnesením, ve kterém zároveň stanoví lhůtu, ve které má být povinnost splněna. Proti usnesení je přípustné odvolání. I přes to, že se jedná pouze o zálohu, která bude po provedení prací vyúčtována, povinný nemusí souhlasit s její výší. Nesplní-li povinný svou povinnost zaplatit potřebný

náklad předem a současně nepodá v zákonné lhůtě odvolání, vymůže soudní exekutor potřebný náklad některým ze způsobů uvedených v ust. § 59 odst. 1 EŘ.

Uložil-li soudní exekutor povinnost zaplatit zálohu na náklady exekuce oprávněnému a oprávněný tuto zálohu nesloží, může soudní exekutor i v tomto případě odmítnout provést požadovaný úkon ve smyslu ust. § 30 písm. b) EŘ, nebo může dle § 55 odst. 6 EŘ exekuci v části provedení prací a výkonů zastavit.

Po zaplacení zálohy na náklady exekuce (ať oprávněným či povinným) může soudní exekutor uzavřít smlouvu o dílo s osobou, která předložila nejvhodnější cenovou nabídku. V pozici objednatele bude v takové smlouvě soudní exekutor, nikoliv oprávněný. Zhotovitele soudní exekutor upozorní, že při fakturaci za provedené práce nelze přenést daňovou povinnost na soudního exekutora, neboť ten je v dané věci pouze prostředníkem, který provádí exekuci, současně u oprávněného ani povinného se nejedná o ekonomickou činnost. Odvod příslušné daně tedy zůstává na zhotoviteli.

O samotném termínu provedení prací nemusí být povinný vyrozuměn jako například u exekuce vyklizením, avšak vzhledem ke skutečnosti, že se často jedná o velký a nákladný zásah do majetkové sféry povinného, může soudní exekutor o termínu započetí prací povinného vyrozumět. V případě, že povinný podá například návrh na odklad exekuce provedením prací a výkonů, je možné objednané práce včas pozastavit, aby tak nedocházelo ke zbytečnému navyšování nákladů, když třetí osoba, která má práce provést, již jistě bude mít zablokované pracovníky a techniku. Je-li předmětem provedení prací a výkonů stavba, je zapotřebí provést před samotným odstraněním prohlídku této stavby, zda se v ní nenachází nějaké movité věci. Takové věci by totiž bylo nutné ze stavby vyklidit, aby nedošlo při odstraňování k jejich zničení. S věcmi se naloží dle ustanovení upravujících exekuci vyklizením nemovité věci (§ 340 a násl. OSŘ).¹¹⁵ Pro soudního exekutora i oprávněného (bylo-li mu povoleno, aby práce provedl sám) platí, že práce je možné provést i na pozemku povinných.¹¹⁶ Pokud se však mají práce provést na pozemku třetí osoby, bude zapotřebí zajistit její souhlas, i kdyby se měl strpění prací třetí osobou domoci oprávněný žalobou. V případě různých stavebních úprav či odstranění stavby je také nutné dodržovat zákonné postupy,

¹¹⁵ KOMZÁK, Petr. Exekuce vedoucí k odstranění stavby - vybrané aspekty. Komorní listy. 2017, č. 3, s. 15-19

¹¹⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 25.4.1980, sp. zn. 3 Cz 24/80

jako např. předání a převzetí staveniště, vedení stavebního deníku, při změně podmínek prací uzavřít dodatek ke smlouvě o dílo apod. Uvedené pak slouží i jako podklad nákladů exekuce.

Po dokončení prací vyúčtuje soudní exekutor skutečně vynaložené náklady a o těchto rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce. V tomto příkazu zároveň rozhodne o složené záloze na náklady exekuce. Složil-li zálohu oprávněný, stává se spotřebovaná část jeho nákladem exekuce. Exekuce provedením prací a výkonů je v této fázi provedena a jsou-li uhrazeny i náklady exekuce, může být exekuce skončena.

Povolil-li soudní exekutor oprávněnému, aby si práce provedl sám, nebo si je dal provést někým jiným, vyrozumí soudní exekutor po uplynutí lhůty dle § 46 odst. 6 EŘ oprávněného, že může započít s pracemi. Pokud by povinný kladl odpor a nechtěl např. pracovníky pustit do místa, kde mají být práce provedeny, je možné zajistit přítomnost vykonavatele soudního exekutora, který je oprávněn zjednat si do předmětného místa přístup. Oprávněný může provést práce na vlastní náklady, které následně doloží soudnímu exekutorovi, který o nich rozhodne, nebo je možné uložit povinnému povinnost, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem (§ 350 odst. 3 OSŘ).

Po vymožení potřebného nákladu nebo zaplatí-li povinný náklad dobrovolně, vyplatí soudní exekutor tuto zálohu oprávněnému. Oprávněný tuto zálohu použije na náklady spojené s provedením prací a výkonů a následně tyto náklady doloží soudnímu exekutorovi. Ten náklady posoudí a rozhodne o skutečných, a především účelně vynaložených nákladech příkazem k úhradě nákladů exekuce.

Vyúčtováním skutečných nákladů může povinnému vzniknout nedoplatek, ale i přeplatek. Nedoplatek vymůže soudní exekutor po právní moci příkazu k úhradě nákladů exekuce některým ze způsobů, kterým se vymáhá peněžité plnění, přeplatek vyplatí povinnému, nebo použije na úhradu jiných nákladů exekuce, či jiného vymáhaného peněžitého plnění. Tímto bude exekuce provedena a může být skončena.

6.2 Provedení prací a výkonů – nezastupitelné plnění

Ukládá-li exekuční titul povinnému povinnost splnit nezastupitelné plnění, postupuje soudní exekutor podle ust. § 351 odst. 1 OSŘ, které stanoví, že za porušení povinnosti uloží soudní exekutor povinnému pokutu až do výše 100.000,- Kč. Pokud ani poté povinný nesplní svou povinnost, ukládá mu soudní exekutor na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud nebude exekuce zastavena. Ust. § 72 odst. 2 EŘ pouze odkazuje na ust. § 351 OSŘ a doplňuje, že pokuty uložené v exekučním řízení je povinný vždy povinen zaplatit na účet exekučního soudu a že uloženou pokutu vymůže exekutor bez návrhu v rámci exekučního řízení.

Po pověření provedením exekuce vyrozumí soudní exekutor oprávněného o zahájení exekuce dle § 44 odst. 1 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy vydá exekuční příkaz provedením prací a výkonů. Exekučním příkazem soudní exekutor uloží povinnému přiměřenou pokutu a poučí ho, že pokutu je povinný povinen zaplatit na účet exekučního soudu (platební údaje si zjistí soudní exekutor od exekučního soudu předem) a že uložená pokuta připadá státu¹¹⁷ – viz příloha č. 8. Neurčí-li soudní exekutor v příkazu lhůtu k zaplacení pokuty, činí tato dle § 160 odst. 1 OSŘ 3 dny od právní moci exekučního příkazu. Vzhledem ke skutečnosti, že proti exekučnímu příkazu není opravný prostředek přípustný (§ 47 odst. 5 EŘ, nabude příkaz právní moci doručením posledního účastníkovi.

I v tomto případě je zapotřebí začít zjišťovat a zajišťovat majetek povinného, neboť i zde již pověřením k provedení exekuce vzniknou soudnímu exekutorovi náklady exekuce, současně může být exekuce nařízena i pro náklady nalézacího řízení a pak také bude zapotřebí vymoci uložené pokuty.

Nejpozději s prvním exekučním příkazem zašle exekutor povinnému vyrozumění o zahájení exekuce, výzvu k dobrovolnému splnění povinnosti dle § 46 odst. 6 EŘ a další listiny dle § 44 odst. 1 EŘ. Ve lhůtě 30 dnů od doručení těchto listin má povinný možnost splnit vymáhané povinnosti dobrovolně, anebo podat opravný prostředek.

¹¹⁷ Ust. § 17 ProVvyhl

Výši pokuty stanoví exekutor vždy s přihlédnutím k povaze vynucované povinnosti a poměrům povinného. Navrhuje-li oprávněný uložit povinnému pokutu v určité výši, není touto výší soudní exekutor vázán. Záměrem těchto pokut je, aby povinný splnil vymáhanou povinnost alespoň dodatečně, proto je možné, nesplní-li povinný svou povinnost po první pokutě, výši dalších pokut stupňovat. První pokutu ukládá soudní exekutor sám z vlastní iniciativy a při ukládání této pokuty (i dalších pokut) není nutné vyčkávat na uplynutí lhůty dle § 46 odst. 6 EŘ. Ohledně ukládání dalších pokut soudním exekutorem se názory liší. Podle ust. § 351 odst. 1 OSŘ bude další pokuta uložena jen na návrh oprávněného. Podle ust. § 46 odst. 2 činí soudní exekutor úkony směřující k provedení exekuce i bez návrhu. Ovšem právě oprávněnému je nejlépe známo, zda byla povinným vymáhaná povinnost splněna či nikoliv, proto by jistě měla mezi soudním exekutorem a oprávněným probíhat komunikace ohledně uložení další pokuty. Počet ani celková výše pokut nejsou zákonem nikterak omezeny, avšak je třeba posoudit, zdali má smysl, nesplní-li povinný svou povinnost ani po několika uložených pokutách a tyto ani nelze pro nemajetnost povinného vymoci, další pokuty ukládat.

Pokuty uložené povinnému vymáhá soudní exekutor přímo v probíhajícím exekučním řízení. Je tomu tak kvůli rychlosti a efektivnosti exekučního řízení. Právě důrazný tlak exekučního orgánu v podobě dostatečně vysokých pokut a následného razantního a rychlého postupu při jejich vymáhání, je motivací povinného ke splnění vymáhané povinnosti. EŘ nabízí v ust. § 72 odst. 3 povinnému možnost domáhat se revize exekučního příkazu uložením pokuty dle § 351 OSŘ tím, že podá ve lhůtě stanovené v § 55 odst. 1 EŘ návrh na (částečné) zastavení exekuce. Uložená pokuta tak může být v rámci řízení o návrhu na (částečné) zastavení, na rozdíl od výkonu rozhodnutí, částečně nebo i zcela prominuta.¹¹⁸

Splní-li povinný svou uloženou povinnost, nelze exekuční řízení jednoduše skončit, jak tomu bylo u předchozích způsobů provedení exekuce. Dikce ust. § 351 odst. 1 OSŘ jasně stanoví, že pokuty budou povinnému ukládány, dokud nebude exekuce zastavena. Je tomu tak proto, že exekuční titul ukládá povinnému

¹¹⁸ KASÍKOVÁ, Martina, ŠIMKA, Karel. § 72 [Úkony exekutora a soudu]. In: KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav., 2017, op. cit. s. 525

povinnost něčeho se zdržet či něco strpět na časově neomezenou dobu. Oprávněný se však nemusí obávat, že by již nemohl po povinném opětovně vymáhat uloženou povinnost, pokud by povinný po pravomocném zastavení exekuce provedením prací a výkonu znovu svou povinnost porušil. Právě díky tomu, že exekuční titul ukládá povinnému povinnost na časově neomezenou dobu, není splněním povinnosti exekuční titul konzumován a oprávněný může, poruší-li povinný svou povinnost opakovaně, podat nový exekuční návrh.¹¹⁹

Zastavena může být exekuce na základě návrhu či souhlasu oprávněného, ale také na základě návrhu povinného. Nesouhlasí-li oprávněný s návrhem povinného na zastavení exekuce, předloží soudní exekutor tento návrh k rozhodnutí exekučnímu soudu (§ 55 odst. 3 EŘ). Exekuční soud v rámci návrhu na zastavení exekuce provedením prací a výkonů zkoumá, zda byla povinnost skutečně splněna, zda povinný zvolil ke splnění povinnosti takový prostředek, aby nebyla povinnost porušována i v budoucnu, případně, jedná-li se o povinnost, která měla být splněna v určité míře, v jaké míře byla splněna.¹²⁰

Ust. § 351 odst. 2 OSŘ stanoví, že zaplacením pokut se povinný nezprošťuje povinnosti nahradit újmu. Ukládané pokuty totiž připadají státu a neslouží jako odškodnění oprávněného za vzniklou újmu či jako náhrada za vzniklou škodu. Vznikla-li oprávněnému škoda, může se její náhrady domáhat proti povinnému podle ustanovení OZ.¹²¹

6.3 Obnovení předešlého stavu

Vzhledem k tomu, že může nastat situace, kdy povinný sice splní nepeněžitou povinnost uloženou exekučním titulem, ale následně svým protiprávním jednáním tuto povinnost poruší, čímž způsobí změnu předpokládaného stavu, zákon pamatuje i na takovou situaci a umožňuje obnovení předešlého stavu předpokládaného exekučním titulem.

¹¹⁹ Zpráva Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 12. 1984, sp. zn. Cpj 51/84

¹²⁰ Zpráva Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 12. 1984, sp. zn. Cpj 51/84; Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1421/2003

¹²¹ Tripes, A., 2001, xv, op. cit. s. 608

Nejedná se o zvláštní způsob exekuce, ale jedná se o zvláštní doplňující institut, který lze užít pouze ve věcech nepeněžitých plnění, a to zastupitelných. Zastupitelných proto, že v případě změny předešlého stavu soudní exekutor oprávněnému dle § 351a odst. 1 OSŘ povolí, aby se na náklady povinného postaral o obnovení stavu předpokládaného exekučním titulem. Půjde tedy o povinnosti obsahující určité zastupitelné konání, o exekuční tituly ukládající jednorázovou povinnost. Poruší-li povinný povinnost spočívající v nezastupitelném plnění, tedy časově neomezené povinnosti, může oprávněný podat opětovně exekuční návrh na nařízení exekuce provedením prací a výkonů, v rámci něhož budou povinnému ukládány pokuty. Obnovení předešlého stavu se může oprávněný domáhat v případě exekuce vyklizením (povinný se nastěhuje zpět do vyklizených prostor), odebráním věci (povinný si znovu půjčí předmětnou věc a nechce ji vrátit), rozdělením společné věci (po reálném rozdělení pozemku a vytyčení hranic např. dřevěnými kůly povinný kůly odstraní a není tak zjevná hranice pozemků), provedením prací a výkonů v případě zastupitelných plnění (povinný strhne plot, který byl povinen postavit).

Exekuce podle § 351a za účelem obnovení předešlého může být nařízena tehdy, jestliže exekučním titulem byla povinnému uložena povinnost k nepeněžitému plnění, tato povinnost byla povinným splněna buď dobrovolně, nebo donucením prostřednictvím výkonu rozhodnutí či exekuce, a teprve následně povinný protiprávně změnil stav předpokládaný exekučním titulem.¹²² Takovou exekuci lze však provést jen v novém exekučním řízení, nikoliv v již provedené exekuci.¹²³ Tak jako u předchozích způsobů provedení soudní exekutor ani exekuční soud nezkontroluje, zda povinný skutečně způsobil změnu předešlého stavu a vychází pouze z tvrzení oprávněného.

Po pověření provedením exekuce vyrozumí soudní exekutor oprávněného o zahájení exekuce dle § 44 odst. 1 EŘ a rozhodne o způsobu provedení exekuce, tedy vydá exekuční příkaz obnovením předešlého stavu. Exekučním příkazem soudní exekutor povolí oprávněnému, aby se na náklad povinného postaral o obnovení předešlého stavu, uvede, v čem změna stavu spočívá a jakým způsobem oprávněný obnovení předešlého stavu provede. Dále také může exekutor uložit

¹²² LEVÝ, Jirí. § 351a [Obnovení předešlého stavu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jirí, ŠÍNOVÁ, Renáta., 2017, op. cit. s. 1549

¹²³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 4. 2017, sp. zn. 20 Cdo 2907/2016

povinnost povinnému zaplatit potřebný náklad na obnovení předešlého stavu předem (§ 351a odst. 3 OSŘ)-viz příloha č. 9.

Následný postup bude shodný jako u provedení exekuce provedením prací a výkonů pro zastupitelná plnění, kdy soudní exekutor povolí oprávněnému, aby si práce provedl sám (viz podkapitola 6.1), tedy pokud povinný nesplní uloženou povinnost ve lhůtě dle ust. § 46 odst. 6 EŘ, soudní exekutor vyrozumí oprávněného, že může započít s pracemi. Také může být povinnému uložena povinnost zaplatit potřebný náklad předem (§ 351a odst. 3 OSŘ). Na žádost oprávněného může soudní exekutor pověřit vykonavatele, aby učinil vhodná opatření k tomu, aby oprávněnému dopomohl k obnovení předešlého stavu (§ 351a odst. 2 OSŘ). Takovými opatřeními může být například zjednání přístupu do prostor povinného, vykázání osob apod. Po dokončení prací oprávněný doloží účelně vynaložené náklady soudnímu exekutorovi a ten o nich rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce.

6.4 Náklady

Náklady soudního exekutora v exekuci provedením prací a výkonů jsou hotové výdaje v paušální částce dle § 13 odst. 1, 9 ET, nebo hotové výdaje v plné výši ve smyslu odst. 2 téhož ustanovení. Hotové výdaje nad rámec paušální částky mohou vzniknout především v souvislosti s provedením samotných prací a výkonů, tj. úhrada faktury dle smlouvy o dílo, náklady za zámečníka, cestovní výdaje, náhrada za ztrátu času, případně, neobjednával-li exekutor práce u třetí osoby, za pracovníky, těžkou techniku, skladovné (byla-li vyklizována stavba apod.). Náklady, které přesahují paušální částku je povinen soudní exekutor prokázat. Dále má soudní exekutor nárok na odměnu za exekuci provedením prací a výkonů dle § 10 ET, a to za každý vykonaný exekuční titul, který ukládá provedení prací a výkonů.

Oprávněný má nárok na náklady za právní zastoupení nebo na náklady nezastoupeného účastníka. Dále oprávněnému mohou vzniknout náklady v souvislosti s provedením prací, povolil-li soudní exekutor provedení prací oprávněnému, kdy tyto náklady doloží oprávněný soudnímu exekutorovi a ten o nich rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce. Exekutor není povinen přiznat

oprávněnému veškeré náklady, které doložil, ale pouze náklady, které byly skutečně a účelně použity na práce a výkony. Další náklady mohou oprávněnému vzniknout v souvislosti se složením zálohy na náklady exekuce. Je-li záloha soudním exekutorem, byť jen z části spotřebována, stává se spotřebovaná část zálohy nákladem oprávněného, o kterém soudní exekutor rozhodne příkazem k úhradě nákladů exekuce.

6.5 Provedení prací a výkonů a insolvence

Tak jako v předchozích případech i exekuce provedením prací a výkonů nesmí zatížit za trvání insolvence majetkovou podstatu dlužníka (povinného). Po zahájení insolvence či prohlášení úpadku dlužníka připadá v úvahu pouze provedení exekuce provedením prací a výkonů pro zastupitelné plnění, neboť smyslem exekuce provedením prací a výkonů pro nezastupitelné plnění je donutit povinného ke splnění povinnosti ukládáním pokut, které by jistě majetkovou podstatu dlužníka zatěžovaly. Uložené pokuty se navíc dle § 170 písm. d) IZ v insolvenčním řízení ani neuspokojují.¹²⁴

U zastupitelného plnění je zapotřebí posoudit povahu povinnosti, neboť předmět prací a výkonů může být sepsán v majetkové podstatě dlužníka. Tak bude například u povinnosti odstranit stavbu, která byla pojata do soupisu majetkové podstaty dlužníka. Takovou exekuci by bylo možné nařídit a provést pouze v případě, že předmětná stavba byla ze soupisu majetkové podstaty vyloučena. Oproti tomu, je-li povinnému uložena povinnost provést stavební úpravy, například z důvodu, že předmětná stavba ohrožuje život či majetek třetích osob, tyto úpravy předmětnou stavbu zvelebují, tudíž nemohou zatěžovat majetkovou podstatu dlužníka

Jedná-li se o exekuci obnovením předešlého stavu, i tuto lze po zahájení insolvence či prohlášení úpadku dlužníka provést, neboť v této lze vymáhat jen zastupitelné plnění.

¹²⁴ KUBIZŇÁK, Jakub. 2014, op. cit. s. 20-23

7 Závěr

V této diplomové práci jsem se zaměřila na vymáhání nepeněžitých plnění v rámci exekučních řízení, neboť mám za to, že správné provedení takových exekucí jen podle právních předpisů je velmi obtížné, v některých ohledech dokonce téměř nereálné.

Média v dnešní době věnují činnosti soudních exekutorů značnou pozornost, avšak spíše v „negativním“ pohledu. Vzhledem ke skutečnosti, že při provádění exekucí jak na peněžitá, tak na nepeněžitá plnění je nutné zasahovat do majetkových, ale i osobnostních práv povinného, jsou postupy soudních exekutorů veřejností bedlivě sledovány.

Na potřebnost soudních exekutorů se ve společnosti názory velmi liší, avšak zákonodárci v roce 2001 tento institut zavedli a měli by mít proto zájem na tom, aby byl postup exekutorů řádně upraven a nedocházelo k odlišným výkladům práva, případně k porušování práv účastníků řízení či dokonce třetích nezúčastněných osob.

Po dokončení této práce shledávám právní úpravu provedení exekucí na nepeněžitá plnění velice nedostatečnou. Přestože každý z jednotlivých způsobů provedení je značně obsáhlý, čítá zákonná úprava pouze 19 ustanovení ke všem způsobům provedení, a to včetně prováděcích vyhlášek. Není-li tedy určitá věc upravena zákonem, musí se soudní exekutor obrátit na roztržštěnou soudní judikaturu a odbornou literaturu, což nepokládám za správné, obzvláště s ohledem na skutečnost, že institut exekutorů včetně vymáhání nepeněžitých plnění je v České republice zaveden již téměř 20 let.

V každé kapitole této práce je věnována pozornost jednomu ze způsobů provedení exekuce na nepeněžitá plnění a také nepeněžitému plnění obecně. V jednotlivých kapitolách se pak věnuji tomu, v jakých případech a za jakých podmínek je vlastně možné takovou exekuci nařídit a provést a popisují průběh exekuce včetně zvláštních situací, které mohou nastat. Ke každému způsobu provedení také uvádím výši nákladů exekuce, a to jak soudního exekutora, tak oprávněného a přípustnost souběhu exekuce na nepeněžitá plnění a insolvence.

Pevně věřím, že v této práci jsem postupy při vymáhání nepeněžitých plnění sjednotila, rozšířila povědomost společnosti o vymáhání nepeněžitých plnění a srozuměla potencionální oprávněné, že se nemusejí bát domáhat se svých práv. Jsem přesvědčena, že zákonodárci by se měli právní úpravou vymáhání nepeněžitých plnění více zabývat. V obecném zájmu je, aby postupy soudních exekutorů byly sjednocené, a především správné. Dle mého názoru by se měli zákonodárci při rozšíření právní úpravy vymáhání nepeněžitých plnění obrátit na odborníky v daném oboru, tedy soudní exekutory, neboť oni mají díky své praxi na věc reálný pohled.

Resumé

This diploma thesis deals with Non-monetary observence and their enforcement in execution proceeding. The main goal of this diploma thesis called " Non-monetary observence and their enforcement in execution proceeding" is to describe and unify the procedures of bailiffs in execution of execution for non-monetary observence and also to acquaint potential creditors with the whole process of enforcement of these executions.

In this work I deal with non-monetary observence in general and individual methods of execution for non-monetary observence. The work is out of the introduction and conclusion divided into five chapters. The first chapter is focused on the description of the execution on non-monetary observence, what the non-monetary observence actually is. The second chapter is devoted to the execution of evictions, the third chapter of the execution by the removal of the thing, the fourth execution of the division of the common cause and the fifth execution of the execution of works.

After elaborating this work, I came to the conclusion that consideration should be given to adopting more extensive legislation, which may be based on extensive judicial case law, but also on the experience of bailiffs, because correct administrative procedures need to be harmonized and properly regulated.

Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

HAVLÍČEK, Karel, ed. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1.4.2014*, Praha: Havlíček Brain Team, 2014-

KASÍKOVÁ, Martina, ŠIMKA, Karel. § 72 [Úkony exekutora a soudu]. In: KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav. *Exekuční řád*. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017

KURKA, Vladimír a Karel SVOBODA, ed. *Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013

KURKA, Vladimír. DRÁPAL, Ljubomír. *Výkon rozhodnutí v soudním řízení*. Praha: Linde, 2004

LEVÝ, Jiří. § 340 [Nařízení výkonu]. In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, ŠÍNOVÁ, Renáta. *Občanský soudní řád*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017

Soudní exekuce, Wolfová, J., Štika, M., M. Wolters Kluwer ČR, 2016

Tripes, A.: *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2001, xv

Winterová, A., Macková, A. a kolektiv. *Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018

Odborné články

KOMZÁK, Petr. *Exekuce vedoucí k odstranění stavby - vybrané aspekty*. *Komorní listy*. 2017, č. 3, s. 15-19

KUBIZŇÁK, Jakub. *Exekuce na nepeněžitá plnění a insolvenční řízení*. *Komorní listy*. 2014, č. 4, s. 20-23

Právní předpisy

Zákon č. 120/2001 Sb. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů*

Zákon č. 89/2012 Sb. *Zákon občanský zákoník*

Zákon č. 40/1964 Sb. *Občanský zákoník (účinný od 1.4.1 do 31.12.2013)*

Zákon č. 182/2006 Sb. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Zákon č. 500/2004 Sb. Zákon správní řád

Zákon č. 358/1992 Sb. Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

Zákon č. 216/1994 Sb. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník

Zákon č. 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích

Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky

Zákon č. 219/2000 Sb. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 37/1992 Sb. Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy Zákon č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád

Vyhláška č. 254/2015 Sb. o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu

Vyhláška č. 330/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem

Vyhláška č. 418/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o postupech při výkonu exekuční a další činnosti

Judikatura

- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12.09.2016, sp. zn. IV. ÚS 378/16
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12.09.2016, sp. zn. IV. ÚS 378/16
- Stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. Tpjn 304/2014
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 7.1.1928 (Vážný 7686)
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 1965, sp. zn. 5 Cz 57/65
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1969, sp. zn. 2 Cz 12/69
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 7. 1965, sp.zn. 4 Cz 89/65
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, sp. zn. 2 Cdo 102/94
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 11. 1998, sp. zn. 3 Cdon 385/96
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 25.4.1980, sp. zn. 3 Cz 24/80
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1421/2003
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 7. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1713/98
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1396/96
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.10.1999, sp. zn. 2 Cdon 1010/97
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 3. 1994, sp. zn. 2 Cdo 100/93
- Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 9. 1994, sp. zn. 7 Co 872/94
- Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22.1.2003, sp. zn. 20 Co 4/2003
- Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 1. 2002, sp. zn. 18 Co 17/2002
- Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 1997, sp. zn. 11 Co 446/97
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1236/97
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 2012, sp. zn. 20 Cdo 4784/2010
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 20 Cdo 3054/2011
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.3.1999, sp. zn. 2 Cdon 1236/97
- Usnesení nejvyššího soudu ČR ze dne 26.6.2003,č.j. 20 Cdo 763/2003
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. 26 Cdo 507/2005

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 20 Cdo 4445/2007

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.4.1998, sp. zn. 2 Cdon 820/97

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 2000, sp. zn. 20 Cdo 1946/99

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 7. 1998, sp. zn. 20 Cdo 129/98

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.11.2001, sp. zn. 20 Cdo 605/2001

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 12. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1364/96

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 133/2004

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 360/2003

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.01.2007, sp. zn. 20 Cdo 1886/2006

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3623/2010

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3623/2010

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 12.4.2016, sp. zn. 26 Cdo 1567/2015

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.08.2019, sp. zn. 20 Cdo 929/2018

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.08.2019, sp. zn. 20 Cdo 929/2018

Usnesení nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1612/96

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.6.2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.5.2004, sp. zn. 20 Cdo 1330/2003

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.4.2009, sp. zn. 20 Cdo 2001/2007

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 133/2004

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 4. 2017, sp. zn. 20 Cdo 2907/2016

Zpráva Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29. 12. 1984, sp. zn. Cpj 51/84

Zpráva Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.12.1983, sp. zn. Cpj 40/83

Ostatní

Komentář JUDr. Marie Vokřínkové (soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové) k § 267 OSŘ dostupný na

<https://www.noveaspi.cz/products/lawText/13/13000/1/2?vtextu=zastaven%C3%AD%20exekuce%20po%20vylou%C4%8Den%C3%AD%20v%C4%9Bci#lema0>

Přílohy

1 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce vyklizením

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE VYKLIZENÍM

Povinný: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
[Vyklizovaná nemovitá věc - Vyklizovaná stavba - Vyklizovaný byt - Vyklizovaná místnost]:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce vyklizením [nemovité věci - stavby - bytu - místnosti]:

II. Vyklizení bude provedeno dne..... . / Termín vyklizení bude stanoven samostatným usnesením.

III. Exekuce se provede tak, že soudní exekutor učiní opatření, aby z vyklizovaného objektu byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu, a aby byli z vyklizovaného objektu vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.

Věci odstraněné z vyklizovaného objektu se odevzdají povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti.

Není-li vyklizení přítomen nikdo, kdo by mohl věci převzít, nebo je-li převzetí věci odmítnuto, sepíší se věci a dají se na náklady povinného do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli. Nevyzvedne-li si povinný věci u obce nebo

schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh obce (schovatele) podle ustanovení o prodeji movitých věcí.

Jde-li o věc zjevně bezcennou, soudní exekutor věc zdokumentuje a nařídí její zničení. O zničení věci vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem.

-

Odstraněné věci se přestěhují do zajištěného náhradního obydlí.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému a příslušnému orgánu obce.

V dne

(*podpis*)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci vyklizením

Informace o vedení exekuce vyklizením jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách exekutorského úřadu.

2 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce odebráním věci

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE ODEBRÁNÍM VĚCI

Povinný: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Odebíraná věc:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce odebráním této věci: Soudní exekutor se postará o provedení exekuce tím, že dá odebrat věc se vším, co k ní patří, povinnému. Jestliže je k užívání odebírané věci třeba listiny, odebere se povinnému i tato listina.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému.

V dne

(*podpis*)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci odebráním věci

Informace o vedení exekuce odebráním věci jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Především je třeba zdůraznit, že odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný nebo jeho zástupce. Vyžaduje-li to účel exekuce, je ten, kdo provádí exekuci, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.

3 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce postižením jiných majetkových práv (vydání nebo dodání movitých věcí)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE POSTIŽENÍM JINÝCH MAJETKOVÝCH PRÁV

Povinný: zastoupený:	
Manžel povinného: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Dlužník povinného: Pohledávka (jiné majetkové právo) povinného vůči dlužníku povinného:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce postižením jiného majetkového práva, které má povinný vůči

II. Dlužníkovi povinného se zakazuje, aby od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, s jiným majetkovým právem nenakládal.

III. Dlužníkovi povinného se přikazuje, aby v sen, který následuje po doručení vyrozumění o tom, že do rejstříku zahájených exekucí byla zapsána doložka provedení exekuce a že tento exekuční příkaz nabyt právní moci, odevzdal oprávněnému (movitou věc).

IV. Povinnému se zakazuje, aby s jiným majetkovým právem jakkoliv nakládal. Povinný ztrácí právo na jiné majetkové právo okamžikem, kdy byl dlužníkovi povinného doručen exekuční příkaz.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému a dlužníkovi povinného.

V dne

(podpis)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci odebráním věci

Informace o vedení exekuce odebráním věci jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Především je třeba zdůraznit, že odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný nebo jeho zástupce. Vyžaduje-li to účel exekuce, je ten, kdo provádí exekuci, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.

4 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (prodej společné nemovité věci)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE ROZDĚLENÍM SPOLEČNÉ VĚCI

Povinný: zastoupený:	
Manžel povinného: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Rozdělovaná nemovitá věc:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce rozdělením společné nemovité věci / společného spoluvlastnického podílu na nemovité věci: [a podílu na věci v přídatném spoluvlastnictví:].

II. Společná nemovitá věc bude prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky.

III. Povinnému [a manželovi povinného] se zakazuje, aby

1. po doručení exekučního příkazu nemovitou věc převedl na někoho jiného nebo ji zatížil,
2. po doručení exekučního příkazu odmítl nemovitou věc, pokud ji koupil na zkoušku nebo aby se vzdal práva domáhat se náhrady škody vzniklé na pozemku.

IV. Povinnému [a manželovi povinného] se ukládá, aby

1. soudnímu exekutorovi do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k nemovité věci předkupní právo, výhradu zpětné koupě, právo odpovídající věcnému břemeni, výměnek nebo nájemní či pachtovní právo, jde-li o práva nezapsaná v katastru nemovitostí. Při neoznámení povinný [případně manžel povinného] odpovídá za škodu tím způsobenou,
2. soudnímu exekutorovi do 15 dnů od doručení exekučního příkazu oznámil, zda nemovitou věc nabyl jako substituční jmění, a pokud jde o takovou nemovitou

věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou exekucí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Je-li exekucí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis, nebo nelze-li ho exekucí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení exekuce.]

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, příslušnému katastrálnímu úřadu [manželu povinného] a povinnému.

V dne

(podpis)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci rozdělením společné věci

Informace o vedení exekuce rozdělením společné věci jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.

5 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (prodej společné movité věci)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE ROZDĚLENÍM SPOLEČNÉ VĚCI

Povinný: zastoupený:	
Manžel povinného: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Rozdělovaná movitá věc:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce rozdělením společné věci, kterou je:

II. Společná věc bude prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky.

III. Povinnému se zakazuje, aby nakládal se společnou věcí.

IV. Povinnému se ukládá, aby soudnímu exekutorovi do 15 dnů od doručení exekučního příkazu oznámil, zda věc nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou exekucí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věci nabytých jako substituční jmění, a doložil tyto skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Je-li exekucí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis, nebo nelze-li ho exekucí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení exekuce.]

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému [manželu povinného] a povinnému.

V dne

(podpis)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci rozdělením společné věci

Informace o vedení exekuce rozdělením společné věci jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách exekutorského úřadu.

6 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce rozdělením společné věci (rozdělení společné věci jinak než prodejem)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE ROZDĚLENÍM SPOLEČNÉ VĚCI

Povinný: zastoupený:	
Manžel povinného: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Rozdělovaná věc:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce rozdělením společné věci, kterou je:

II. Exekuce bude provedena tak, že

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Je-li exekucí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis, nebo nelze-li ho exekucí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení exekuce.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému [manželu povinného] a povinnému.

V dne

(*podpis*)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci rozdělením společné věci

Informace o vedení exekuce rozdělením společné věci jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.

7 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce provedením prací a výkonů (provedení práce, kterou může vykonat někdo jiný než povinný)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE PROVEDENÍM PRACÍ A VÝKONŮ

Povinný: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Práce, která má být provedena:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce provedením prací a výkonů k vynucení splnění vymáhané nepeněžitě povinnosti:
.....

II. Soudní exekutor na náklad povinného dá provést tuto práci: Ten, kým soudní exekutor nechal práci provést, je oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde.

-
II. Soudní exekutor povoluje oprávněnému, aby na náklad povinného provedl tuto práci: Oprávněný je oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde.

III. Povinnému se ukládá, aby zaplatil potřebný náklad ve výši předem.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému.

V dne

(podpis.....)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci provedením prací a výkonů

Informace o vedení exekuce provedením prací a výkonů jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.

8 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce provedením prací a výkonů (nezastupitelné jednání)

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE PROVEDENÍM PRACÍ A VÝKONŮ

Povinný: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce provedením prací a výkonů k vynucení splnění vymáhané nepeněžitě povinnosti:
.....

II. Povinnému se ukládá za porušení vymáhané povinnosti pokuta ve výši Pokutu je povinný povinen zaplatit na účet exekučního soudu (*uvést exekuční soud*) č., variabilní symbol Uložená pokuta připadá státu. Uloženou pokutu vymůže soudní exekutor bez návrhu v rámci exekučního řízení. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu soudní exekutor na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud exekuce nebude zastavena.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému.

V dne

(*podpis*)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci provedením prací a výkonů

Informace o vedení exekuce provedením prací a výkonů jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora

9 Vzor exekučního příkazu k provedení exekuce obnovením předešlého stavu

Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*)

Exekutorský úřad v

adresa:

tel.:

e-mail:

datová schránka:

internetové stránky:

č. j.

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ K PROVEDENÍ EXEKUCE OBNOVENÍM PŘEDEŠLÉHO STAVU

Povinný: zastoupený:	
Vymáhaná nepeněžitá povinnost:	
Oprávněný: zastoupený:	
Práce, která má být provedena:	
Pověření soudního exekutora vydal: dne pod č. j.	
Exekuční titul: (<i>druh exekučního titulu, orgán, který ho vydal nebo osoba, která ho vyhotovila</i>) ze dne č. j.	

I. Soudní exekutor (*titul, jméno, příjmení*) rozhodl o provedení exekuce obnovením předešlého stavu k vynucení splnění vymáhané nepeněžitě povinnosti:
.....

II. Soudní exekutor povoluje oprávněnému, aby se na náklad povinného postaral o obnovení předešlého stavu, který povinný změnil tím, že, a to tak, že oprávněný provede..... (způsob, jakým bude obnovení předešlého stavu provedeno).

III. Povinnému se ukládá, aby zaplatil potřebný náklad ve výši předem.

Poučení:

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému.

V dne

(*podpis*.....)

Vyřizuje:

Další informace k exekučnímu řízení

1. Odklad a zastavení exekuce

Za podmínek stanovených zákonem lze podat u soudního exekutora návrh na zastavení exekuce nebo její části.

Za podmínek stanovených zákonem lze podat i návrh na odklad exekuce.

Podmínky pro podání těchto návrhů a další podrobnosti jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

2. Postup v exekuci provedením prací a výkonů

Informace o vedení exekuce provedením prací a výkonů jsou uvedeny na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

3. Úřední hodiny

Úřední hodiny soudního exekutora, exekutorského úřadu

Pokladní hodiny:

Hodiny pro telefonický kontakt:

Aktuální informace o úředních hodinách, příp. pokladních hodinách nebo hodinách pro telefonický kontakt doporučujeme ověřit na internetových stránkách soudního exekutora.